10 str. Środa, 21 marca 1934 20 gr.

DZIEŃ POMORSKI

ORAZ WYDAWNICTWA:

DZIEŃ BYDGOSKI
GAZETA MORSKA
GAZETA GDAŃSKA
DZIEŃ KASZUBSKI

DZIEŃ GRUDZIĄDZKI
DZIEŃ TCZEWSKI
DZIEŃ KUJAWSKI
GAZETA MOGILEŃSKA

Rok VI

Redakcja i Administracja: Toruń, Bydgoska 56
Filja Admin.: Szeroka 41

Telefony dzienne: 202, 747
Telefon nocny: 747
Telefon Filji: 748
Konto czekowe P. K. O. 160-315

Nr. 65

Pomorze — Wodzowi Narodu

Wspaniały przebieg uroczystości w stolicy Pomorza

Dzień Imienin Marszałka Piłsudskiego obchodziło Pomorze szczególnie uroczyście. Było to **święto radości i żywiołowego entuzjazmu, święto, jakiego Pomorze dotąd nie widziało.** Wzdłuż i wszersz ziemi pomorskiej przewędrował wielki radosny, pełen uczuć i serca **płomień szczerego entuzjazmu,** manifestujący powszechne zbiorowe zrozumienie wielkości i roli Wielkiego Budowniczego Polski.

Wspaniałe uroczystośći zogniskowały się **w stolicy Pomorza, w prastarym grodzie Kopernika.** Tu zbiegły się z całej ziemi pomorskiej gorące uczucia społeczeństwa, tu w zbiorowym hołdzie całe Pomorze zadokumentowało, że **Wodzowi Narodu ofiaruje najlepsze swoje uczucia prosto z pod serca płynące.** W dniu tym społeczeństwo pomorskie samorzutnie stwierdziło, że pod przewodem **świetlanej postaci Marszałka Piłsudskiego** będzie **w myśl Jego wskazań trwać w pracy i twórczym wysiłku państwowym, prowadzącym Polskę do Jej mocarstwowego rozwoju.** I gdy widziało się owe podniosłe fragmenty uroczystości: od przedwstępnych akademij aż do programowych obchodów w dniu 19 marca — na plan pierwszy wysuwał się wszędzie **zgodny, pełen radości rytm wszystkich serc, serc pomorskich, które głośno zamanifestowały, że kochają prawdziwie, rzetelnie, po pomorsku, Wodza Narodu** i, że w Nim właśnie widzą Tego, któremu służyć **trzeba wiernie,** bo trudem i niezmordowanym wysiłkiem całe życie trwał i poświęcił w służbie Ojczyźnie, dla Jej dobra i wielkiej przyszłości. Był to jakby olbrzymi przełom w postawie i psychice społeczeństwa pomorskiego, które z natury swej bywa milczące—w dniu zaś wczorajszym przemówiło porywem patrjotyzmu i uniesienia tak widocznego dla każdego i tak silnie odczuwalnego.

Od defilady poprzez zlot sztafet z adresami hołdowniczemi ze wszystkich zakątków ziemi pomorskiej aż do uroczystego przedstawienia w Teatrze wszędzie przewijał się **ten wartki i rwący nurt entuzjazmu,** jaki ogarnął całe społeczeństwo pomorskie. Dał temu pełny i bezpośredni wyraz **Starosta Krajowy p. Łącki,** gdy w przemówieniu swem wygłoszonem w Teatrze (przemówienie to podamy w całości w następnym numerze) oświadczył m. in.:

„Powolni i nie ufni nie łatwo dajemy się porwać powszechnemu entuzjazmowi. Ale nieugięcie i prawi umiemy odróżnić złoto od piasku i słowo prawdy od blichtru fałszywych proroków. Umiemy cenić wysokie zalety MĘSTWA i POŚWIĘCENIA SIĘ CAŁKOWITEGO W IMIĘ WYŻSZYCH IDEI. Dlatego postać Marszałka będzie wyryta w sercu pomorskiem GŁĘBOKO I TRWALE.

Wyrazem zbiorowego entuzjazmu była również i poniższa depesza, którą zgromadzeni w Teatrze przyjęli niemilknącemi okłaskami i okrzykami na cześć Marszałka Piłsudskiego.

Zebrani w Teatrze Narodowym w Toruniu przedstawiciele władz i **społeczeństwa** oraz delegaci **organizacyj społecznych, powiatów i miast województwa pomorskiego** na uroczystym wieczorze poświęconym ku Twej czci, **Dostojny Panie Marszałku, składają Ci wyrazy hołdu i wdzięczności za Twój trud, znój i prace wywalczaniu Polski Odrodzonej,**

Prowadź i rozkazuj dalej.

Wczorajszy dzień stał się dniem bezcennym i niezapomnianym dla całego Pomorza; dniem zjednoczenia tego wszystkiego, co ziemia pomorska ma najlepszego w wielkim wspaniałym porywie entuzjazmu i patrjotyzmu dla Wodza Narodu.

19. III. w Toruniu

Msza polowa

Uroczystości toruńskie zapoczątkowała **msza św. polowa,** odprawiona na placu naprost Starostwa przez ks. prał. Kroczka. Nigdy jeszcze w Toruniu **nie widziano takiego napływu publiczności;** nieprzeliczone mrowie ludzi zaległo plac i przytykające do niego ulice, z głębokiem skupieniem wsłuchując się w słowa odprawianych modłów. Pośrodku, na wolnej przestrzeni, odgraniczone szpalerem wojska, zebrali się przedstawiciele władz, organizacyj i społeczeństwa oraz delegacje z innych miast pomorskich.

Obecni byli z ramienia czynników oficjalnych pp. **wojewoda pomorski Kirtiklis,** inspektor armji, gen. dyw. **Norwid - Neugebauer,** gen. dyw. **Prich,** gen. **Maksymowicz - Raczyński,** prezes Dyrekcji Kolejowej inż. **Dobrzycki,** dyrektor lasów państwowych inż. **Zagórski,** prezes Sądu Okręgowego **Radłowski,** naczelnicy wydziałów wojewódzkich starosta **Rogowski,** okr. insp. pracy inż. **Butwiłłowicz,** wiceprezydent miasta **Bala,** pułkownicy **Dzwonkowski, Abraham, Matzenauer** i inni.

Pozatem **reprezentowane były wszystkie instytucje publiczne oraz organizacje społeczne i zawodowe.**

Po nabożeństwie odbyła się **UROCZYSTA DEKORACJA odznaczonych ostatnio obywateli pomorskich,** orderami „Polski Odrodzonej" i „Krzyżami Zasługi". Dekoracji dokonał p. wojewoda **Kirtiklis.** Ogółem udekorowano **94 osób,** listę których przytaczamy na innem miejscu

Defilada

O godz. 11,15 na ul. Chełmińskiej vis-a-vis gmachu Dyrekcji Kolejowej odbyła się imponująca swemi rozmiarami **defilada oddziałów wojskowych i organizacyj p. w. i w. f.** Na głównej trybunie zajęli miejsca p. wojewoda **Kirtiklis,** insp. armji, gen. dyw. **Norwid - Neugebauer,** gen. dyw. **Prich,** gen. **Maksymowicz-Raczyński,** reprezentant duchowieństwa ks. dziekan **Kozłowski,** prezes D. K. P. **Dobrzycki,** prezes S. O. **Radłowski,** dyr. Lasów Państw. **Zagórski,** prezes Pom. Izby Roln. **Donimirski,** prezes Z. S. **Czarliński,** pułk. **Dzwonkowski,** pułk. **Abraham** i inni.

W karnym ordynku przy dźwiękach czterech, kolejno zmieniających się orkiestr 63 p. p., 8 Bat. Saperów, 31 pal. i Zw. Strz., przedefilowały przed przedstawicielami władz **kompanje wojska i oddziały p. w. i w. f.,** nad głowami zebranych tłumów zaś wysoko w powietrzu dokonywały śmiałych i efektownych ewolucyj **samoloty 4 pułku lotniczego.**

Defiladę prowadził dowódca 63 p. p. ppłk. **Lenkos - Kowalski.** Otworzyły ją Szkoły Podchorążych Marynarki Wojennej i Artylerji, pocztem z chrzęstem zbroi miarowym krokiem przeszły oddziały 63 p. p. z czwórką żołnierzy w historycznych mundurach na czele, Dalej kroczyły oddziały 67 p. p. oraz 8 bataljon saperów, również z przednią czwórką, przywdzianą w stare, malownicze mundury.

Po saperach postępowały oddziały 1 bat. balonowego, kompanja łączności, dywizjon pom. art. i 8 dywizjon art. przeciwlotn. Defiladę wojska zamykały 31 pal. i 8 pac.

Następnie w sprawnych szykach kroczyły organizacje p. w. i w. f. oraz stowarzyszenia społeczne, a więc: oddziały męskie i żeńskie Zw. Strzeleckiego, Krakusów, Powstańców i Wojaków, K. P. W., Harcerzy hufce szkolne, federacja P. Z. O. O., Zw. Legjonistów, Inwalidów Wojennych, Weteranów Powstań Narodowych, Straż Przednia, Bractwo Kurkowe, delegacje Cechów rzemieślniczych, Sokoła, Związków Zawodowych Kolejarzy i Pocztowców, oddziały sanitarne i w końcu sztafety kolarskie i motocyklowe. Wspaniała ta defilada, której przyglądały się tysiące publiczności, trwała blisko godzinę.

Uroczyste składanie adresów hołdowniczych

Punktem kulminacyjnym wczorajszych uroczystości toruńskich ku czci Marszałka Piłsudskiego było **składanie adresów hołdowniczych dla Pana Marszałka na ręce Pana Wojewody Pomorskiego Kirtiklisa.**

Już w niedzielę zjechały do Torunia **sztafety motocyklowe** oddziałów motorowych **Związku Strzeleckiego,** w liczbie 12 maszyn z Gdyni i 30 z Grudziądza, przywożąc **adresy** hołdownicze oddziałów gdyńskich i grudziądzkich Z. S.

W ciągu wczorajszego dnia przybyły **sztafety kolarskie Pomorskiego Okręgu Wojewódzkiego Związku Straży Pożarnych, które w raidzie gwiaździstym,** urządzonym od morza, Chojnic i Działdowa, poprzez Grudziądz podążyły do Torunia, by tu wręczyć **wspaniałe album,** wykonany przez Portową Straż Pożarną w Gdyni **z miedzi i bronzu,** a wewnątrz wykładany **bursztynem. Album zawiera 44 adresy** wszystkich miejskich i powiatowych zarządów Straży Pożarnych Pomorza.

O godz. 13 wszystkie organizacje i stowarzyszenia miasta Torunia złożyły swe adresy **na sali Rady Miejskiej na** ręce p. radcy inż. **Ulatowskiego.** Adresów tych jest 84.

O godz. 16 ponad 100 delegatów powiatu toruńskiego złożyło swe adresy w sali Sejmiku Powiatowego na ręce p. starosty powiatowego Rogowskiego. Z adresów tych wyróżniły się adresy: miasta Podgórza, Sokoła oraz adres Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej, który wręczył p. staroście ks. Główczewski.

W godzinach wieczornych, od 18-tej począwszy wszyscy delegaci z całego województwa pomorskiego zebrali się **w parterowych salach Dworu Artusa.** Przybyli przedstawiciele Federacji Związków Obrońców Ojczyzny ze Związkiem Legjonistów na czele. Dalej Związek Strzelecki, Strażactwo Pomorskie, oraz delegaci pomorskich miast wydzielonych i 16 powiatów.

I tak powiat brodnicki złożył 51 **adresów,** chełmiński 81, chojnicki 343 działdowski 33, kartuski 90, kościerski 62 lubawski 127, sępoliński 73, starogardzki 61, świecki 73, tczewski 300, toruński 150, tucholski 175, wąbrzeski 144 morski 46, Grudziądz wraz z powiatem 197, Gdynia 15 i Toruń 84.

O godz. 19,15 zebrano się **przed Dworem Artusa,** skąd pod komendą **p. mgr. Schaba,** wyruszono przed Dyrekcję Okręgową Kolei Państwowych.

Tam, po odegraniu przez orkiestrę „Pierwszej Brygady", p. mgr. Schab. jako **wiceprezes** Federacji P. Z. O. O. i prezes Związku Legjonistów złożył na ręce Pana Wojewody Kirtiklisa, w imieniu wszystkich pomorskich sztafet **hołd Panu Marszałkowi Piłsudskiemu.**

Następnie delegacje kolejno wręczyły Panu Wojewodzie **albumy z adresami.**

Pan Wojewoda, jako reprezentant Rządu Rzeczypospolitej na Pomorzu, podziękował wszystkim delegacjom za ten akt czci i hołdu dla Marszałka Piłsudskiego Przemówienie swe Pan Wojewoda zakończył **okrzykami na cześć Marszałka Piłsudskiego, Pomorza i jego stolicy-Torunia.**

Wspaniałe przedstawienie w Teatrze

Na zakończenie uroczystości ku czci Imienin Marszałka Piłsudskiego, Teatr Polski dał wspaniałe widowisko w 14 obrazach „Legjony w Pieśni". Na przedstawienie przybyli: p. Wojewoda **Kirtiklis,** p. inspektor armji gen. dyw. **Norwid - Neugebauer** oraz przedstawiciele wszystkich warstw społeczeństwa pomorskiego. Teatr wypełniony był po brzegi.

Widowisko, jakiem nas obdarzono, stało na wielkim poziomie artystycznym i przynosi zaszczyt Teatrowi Polskiemu.

Bliższe omówienie walorów artystycznych tego wieczoru odkładamy do następnego numeru.

Jak spedził Marsz. Piłsudski dzień swych imienin?

Wilno, 20. 3. (Pat). P. **Marszałek Piłsudski spędził dzień swoich imienin w pałacu reprezentacyjnym,** w otoczeniu najbliższej rodziny. W godzinach przedpołudniowych inspektor armji generał **Dąb-Biernacki,** w otoczeniu dowódców wyższych jednostek wojskowych złożył p. Marszałkowi życzenia imieninowe.

W apartamentach pałacu reprezentacyjnego złożona została księga, do której wpisywali się wszyscy, składający p. Marszałkowi życzenia. Do księgi tej wpisali się m. in. przedstawiciele władz i urzędów, przedstawiciele wojska, dalej ks. biskup **Michałkiewicz,** senator **Abramowicz,** rektor uniwersytetu im. Stefana Batorego, prof. **Staniewicz** i wielu innych.

Z kraju napływały **liczne depesze do Dostojnego Solenizanta.** Pierwszą depeszę przesłał **ze** swego majątku Andrzejewo generał broni **Lucjan Żeligowski.**

Dzień imienin Marszałka w Warszawie

Warszawa 20. 3. (PAT). **Uroczystości obchodu Imienin Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego mają w stolicy przebieg bardzo podniosły.** Od wczesnego rana gromadzą się na ulicach wiodących do Belwederu oraz przed pałacem belwederskim **tłumy publiczności**, witając delegacje i sztafety z różnych zakątków kraju przybywających dla złożenia hołdu Dostojnemu Solenizantowi.

Zyczenia p. Prezydenta Rzplitej

Warszawa, 20. 3. (Pat). P. Prezydent Rzplitej i pani Mościcka wysłali z okazji Imienin p. Marszałka Józefa Piłsudskiego na Jego ręce depeszę z życzeniami.

W katedrze św. Jana

Warszawa 20. 3. (Pat). Z okazji imienin p. Marszałka Piłsudskiego odbyło się wczoraj o godz. 10-ej **w katedrze św. Jana uroczyste nabożeństwo.** Przed świątynią ustawiła się **kompanja honorowa 30 p. strzelców kan.** ze sztandarami i **orkiestrą** aby oddać honory P. Prezydentowi Rzeczypospolitej.

W presbiterjum zajęli miejsca **członkowie Rządu** z p. premjerem Jędrzejewiczem na czele, marszałek sejmu dr. **Świtalski**, marszałek Senatu **Władysław Raczkiewicz**, prezes najw. izby kontroli dr. **J. Krzemieński**, pierwsi prezesi Sądu Najwyższego i Najwyższego Trybunału Administracyjnego, posłowie i senatorowie z prezesem **Sławkiem** i b. premjerem posłem **Prystorem** na czele, podsekretarze stanu, generalicja i wyżsi wojskowi z podsekretarzami **gen. Fabrycym** i **gen. Składkowskim** na czele oraz wyżsi urzędnicy państwowi.

W nawie głównej ustawiły się delegacje organizacyj społecznych i policji państwowej.

Na parę minut przed 10-tą **przybył na nabożeństwo p. Prezydent Rzeczypospolitej** w otoczeniu członków domu cywilnego i wojskowego z dyr. kancelarji cywilnej p. **dr. Świeżawskim** i szefem gabinetu wojskowego pułk. **Głogowskim** na czele. U wylotu ul. Świętojańskiej powitał Pana Prezydenta pierwszy wicemin. spraw wojsk gen. **Fabrycy**. P. Prezydent Rzeczypospolitej, w towarzystwie p. premjera **Jędrzejewicza**, gen. **Fabrycego**, gen. Bończy - Uzdowskiego oraz świty, przeszedł przy dźwiękach hymnu narodowego przed frontem kompanji honorowej, kierując się **w stronę katedry u progu której powitało P. Prezydenta duchowieństwo.**

Z chwilą, gdy Pan Prezydent Rzplitej zajął miejsce na specjalnem podjum, rozpoczęła się **msza święta**, którą celebrował w asyście licznego duchowieństwa ks. **kard. Kakowski.**

Po nabożeństwie Pan Prezydent udał się na zamek.

W Belwederze

Od godzin rannych poczęły przebywać do Belwederu delegacje organizacyj o charakterze wojskowym, wpisując się do wyłożonych w salonach pałacu ksiąg. Barwnie przedstawiały się **sztafety konne, kawaleryjskie, artyleryjskie, piesze, kolarskie, motocyklistów, wojskowych i Związku Strzeleckiego oraz organizacyj POW.**, przybyłych z różnych zakątków kraju, przywożące hołd i podarunki dla Dostojnego Solenizanta. Były sztafety z **Torunia**, Włodzimierza, Krakowa, **Gdańska**, **Cieszyna**, Łodzi, Poznania i innych miejscowości Polski.

Sztafety te oraz bataljony Związku Rezerwistów ustawiły się na obszernym dziedzińcu Belwederu i złożyły raport dowódcy OK. I. generałowi **Jarnuszkiewiczowi.**

Okrzykom na cześć p. Marszałka Piłsudskiego nie było końca. Po odegraniu przez orkiestrę „Pierwszej Brygady" uczestnicy sztafet wpisali się do **ksiąg audjencjonalnych.**

Po złożeniu życzeń przez delegacje organizacyj o charakterze wojskowym, poczęły przybywać do Belwederu, wpisując się do specjalnie wyłożonych ksiąg **delegacje poszczególnych pułków i jednostek wojskowych,** stacjonowanych w Warszawie, generalicja z pp. inspektorami armji, wiceministrami spraw wojskowych, rząd in corpore z p. premjerem Januszem Jędrzejewiczem na czele, marszałkowie Sejmu i Senatu, prezes NIK. gen Krzemieński, posłowie i senatorowie z prezesem **Sławkiem** i b. premjerem posłem **A. Prystorem** oraz wicemarszałkami Sejmu i Senatu na czele, prezes Sądu Najwyższego **Supiński**, prezes Najwyższego Trybunału Administracyjnego **Hełczyński**, prezes Prokuratorji Generalnej **Bukowiecki**, członkowie korpusu dyplomatycznego z J. E. msgr. **Marmaggim** na czele, attaches wojskowi państw obcych, wyższe duchowieństwo **rzymsko-katolickie z kardynałem Kakowskim, ks. biskupem polowym Gawliną** oraz przedstawiciele duchowieństwa innych wyznań, przedstawiciele wyższych uczelni i świata naukowego, podsekretarze stanu, wyżsi urzędnicy, prezesi i dyrektorzy banków państwowych itd.

Równocześnie z delegacjami jednostek wojskowych i organizacyj o charakterze wojskowym, przybywają **delegacje organizacyj młodzieży i dziatwy szkolnej**, które zbierają się w specjalnie przygotowanej sali, gdzie składają upominki przeważnie wykonane własnoręcznie z okazji Imienin dla Marszałka Józefa Piłsudskiego, wpisując się do wyłożonych ksiąg.

Warszawa 20 3 (PAT). W godzinach popołudniowych w księdze audjencjonalnej w Belwederze składali w dalszym ciągu przedstawiciele społeczeństwa podpisy.

W godzinach południowych do Belwederu przybyły **delegacje policji z całego państwa**, z zastępcą komendanta głównego policji nadinsp. **Geibem**, wpisując się do księgi pamiątkowej.

W południe złożyli w Belwederze życzenia imieninowe panu Marszałkowi Piłsudskiemu **członkowie domu cywilnego p. Prezydenta Rzplitej**, z dyrektorem kancelarji cywilnej p. **Świeżawskim** i szefem gabinetu wojsk. pułk. **Głogowskim** na czele, wyżsi urzędnicy Prezydjum Rady Ministrów oraz poszczególnych Ministerstw, instytucyj, przedsiębiorstw państwowych, przedstawicieli samorządu stolicy, z prezydentem miasta p. Kościałkowskim

W godzinach popołudniowych przybywały bez przerwy dziesiątki delegacyj i stowarzyszeń i instytucyj społecznych celem złożenia hołdu imieninowego p. Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu.

Hołd młodzieży

Warszawa 20 3 (PAT). W dniu wczorajszym **młodzież szkolna w stolicy złożyła hołd imieninowy P. Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu.**

Rano w świątyniach wszystkich wyznań odprawione **zostały nabożeństwa**, poczem młodzież udała się na akademję, z których wymienić należy **wielką akademję w Teatrze Wielkim**, zorganizowaną staraniem **międzyszkolnego komitetu zrzeszenia dyrektorskiego** oraz Straży Przedniej.

Akademję zaszczycił swoją obecnością P. Prezydent Rzplitej z małżonką, w otoczeniu domu cywilnego i wojskowego oraz p. minister WR. i OP. p. Wacław **Jędrzejewicz**. Na uroczystość przybyła również **pani Marszałkowa Piłsudska z córkami.**

Ponadto w akademji wzięli udział wyżsi **urzędnicy Ministerstwa WR. i OP.**, Kuratorjum Okręgu Szkolnego warszawskiego, dyrektorowie szkół i nauczycielstwo.

Widownię szczelnie wypełniły **delegacje młodzieży szkolnej.** Na scenie po obu stronach popiersia Dostojnego Solenizanta ustawiły się szkolne **poczty sztandarowe.**

W chwili wejścia p. Prezydenta Rzplitej do loży orkiestra szkolna odegrała hymn narodowy.

Akademję zagaił przemówieniem pułk. dypl. **Ulrich**, które zakończył okrzykiem na cześć Dostojnego Solenizanta. Okrzyk ten młodzież podchwyciła entuzjastycznie. Następnie uczniów i uczenic odśpiewał „Pierwszą Brygadę". W dalszym ciągu akademji odbyła się **część koncertowa.**

O godz. 13 delegacje młodzieży ze sztandarami przybyły do Belwederu. Po przybyciu p. ministra WR. i OP. **Wacława Jędrzejewicza.** oraz wicemin. **Pierackiego** w imieniu zebranej młodzieży przemówił przedstawiciel Straży Przedniej p. **Osiński**, a następnie do zebranych wygłosił przemówienie p. minister WR. i OP. **Wacław Jędrzejewicz.** Po długotrwającej manifestacji młodzieży na cześć p. Marszałka Piłsudskiego orkiestry szkolne odegrały „Pierwszą Brygadę", poczem delegaci poszczególnych szkół wpisali się do księgi w Belwederze.

W gmachu Ministerstwa Przemysłu i Handlu

Warszawa, 20. 3. (Pat). Wczoraj o godz. 9 rano odbyła się **w gmachu Ministerstwa Przemysłu i Handlu podniosła uroczystość odsłonięcia popiersia p. Marszałka Józefa Piłsudskiego**, ufundowanego przez koło urzędników tego Ministerstwa.

Uroczystość, w której wzięli udział wszyscy urzędnicy Ministerstwa z ministrem **Ferdynandem Zarzyckim** i pp. podsekretarzami stanu dr. **Doleżalem i Flojar - Rajchmanem** oraz dyrektorami departamentów na czele, zagaił prezes koła BBWR urzędników Min. Przem. i Handlu p. **Kahane, prosząc p. ministra o dokonanie aktu odsłonięcia.**

Przy dźwiękach hymnu narodowego, odegranego przez orkiestrę Związku Strzeleckiego p. minister dokonał **odsłonięcia rzeźby dłuta artysty rzeźbiarza Miszewskiego, oficera I Brygady, wyobrażającej głowę Marszałka Józefa Piłsudskiego.**

Po poświęceniu rzeźby przemówił dyrektor gabinetu ministra p. **Patek**, który w krótkich, ale pięknych jędrnych słowach zobrazował życie i czyny p. Marszałka Józefa Piłsudskiego. W dalszym ciągu zabrał głos **prezes Kahane**, omawiając wielkie czyny i zasługi Marszałka Józefa Piłsudskiego, położone dla Polski, wzywając zebranych do naśladowania Wodza w Jego pracy.

Zkolei zabrał głos p. **minister dr. Zarzycki**, który w żołnierskich słowach powiedział m. in.: „Imię Marszałka Józefa Piłsudskiego jest synonimem odrodzenia Ojczyzny i drogowskazem dla nas, w jakim kierunku winniśmy iść w swojej pracy dla państwa. Życie p. Marszałka Piłsudskiego i Jego czyny, to walka o przyszłość narodu i państwa. My żołnierze Jego obowiązani jesteśmy w dalszym ciągu iść we wskazanym nam przez Wodza kierunku. Winniśmy się kierować tak, jak On zawsze tylko interesem państwa. Składając dziś życzenia p. Marszałkowi, winniśmy postanowić sobie że będziemy zawsze iść w kierunku przez Niego wskazanym, w kierunku wytężonej bezinteresownej pracy dla państwa".

Przemówienie swoje zakończył p. minister okrzykiem: P. Marszałek Józef Piłsudski niech żyje! Okrzyk ten zebrani podchwycili trzykrotnie, a orkiestra odegrała hymn narodowy.

Wkońcu odczytana została treść depesz hołdowniczych do p. Marszałka Piłsudskiego. Uroczystość została zakończona odegraniem „Pierwszej Brygady".

„Pieśń o czynie"

Warszawa 20 3 (PAT). Na zakończenie uroczystości imieninowych w Warszawie w Teatrze Polskim odbyło się wczoraj uroczyste przedstawienie pod tyt. „Pieśń o czynie", zorganizowane przez Związek Legjonistów.

Salę teatru pięknie udekorowaną zapełniła doborowa publiczność. Pierwsze rzędy krzeseł lóż i amfiteatr zajęli członkowie rządu przybyli in corpore z p. premjerem Jędrzejewiczem na czele, marszałkowie Sejmu i Senatu, korpus dyplomatyczny były premjer **Prystor** i **Sławek**, przedstawiciele najwyższych władz cywilnych i wojskowych.

O godz. 20,15 przybył **P. Prezydent Rzplitej z małżonką.** W chwili wejścia p. Prezydenta orkiestra odegrała hymn narodowy.

Słowo wstępne wypowiedział prezydent m. Warszawy wojewoda **Kościałkowski**, charakteryzując zasługi pierwszego Marszałka Polski i Twórcy Legjonów oraz Wojsk Polskich. Przemówienie swe mówca zakończył okrzykiem na cześć p. Marszałka Piłsudskiego. Okrzyk ten zebrani w teatrze podchwycili z entuzjazmem.

Pierwszą część widowisko zobrazowało w kształcie scenicznym ideologję, z której zrodził się ostatni zwycięski bój o niepodległość Polski. Część druga pod tyt. „Rok 1914-18" ułożona została z tekstów **autentycznych odezw** i rozkazów. Na całość tej części złożyły się obrazy Oleandry, Kielce, biwak, za drutami i uspokojenie.

W przedstawieniu wziął udział cały zespół Teatru Polskiego ze znakomitymi aktorami Brydzińskim, Stanisławską, Zelwerowiczem na czele

Batorówka — dar polskich dyplomatów

Warszawa 20 3 (PAT). Wczoraj, o godz. 14,30 **prezydjum klubu urzędników polskiej służby zagranicznej**, z b. ministrem pełnomocnym Schaetzlem na czele, udało się do Belwederu celem złożenia w imieniu urzędników służby zagranicznej daru dla p. Marszałka Piłsudskiego w postaci t. zw. **Batorówki.** Do szabli dołączony jest napis: **„Szablę Batorówkę, związaną z imieniem króla Stefana Batorego który tryumf oręża i hart swojego ducha przekuł na potęgę Polski składają w hołdzie Pierwszemu Marszałkowi Polski, Józefowi Piłskiemu, zwycięskiemu Wodzowi Narodu — urzędnicy polskiej służby zagranicznej. Dnia 19 marca 1934 r.".**

Akademja „Rodziny Urzędniczej"

Warszawa, 20. 3. (Pat). Z okazji imienin p. Marszałka Józefa Piłsudskiego odbyła się wczoraj **w gmachu Prezydjum Rady Ministrów wielka akademja**, zorganizowana przez zarząd główny stowarzyszenia **„Rodzina Urzędnicza"**.

W pięknie udekorowanej sali ustawiono wśród kwiatów i zieleni popiersie p. Marszałka Piłsudskiego. Na uroczystość przybyli prezes Rady Ministrów **Janusz Jędrzejewicz**, prezes Najwyższej Izby Kontroli dr. **Jakób Krzemieński**, prezes **Walery Sławek**, były premjer **Aleksander Prystor** z małżonką i prawie wszyscy członkowie rządu, wiceministrowie, tymczasowy prezydent miasta Warszawy **Kościałkowski** i liczne rzesze urzędników z rodzinami.

Akademję zagaiła p. **Marja Jędrzejewiczowa**, prezes Zarządu głównego stowarzyszenia „Rodziny Urzędniczej", poczem przemawiał prezes Rady Ministrów **Jędrzejewicz**, oraz wiceminister W. R. i O. P. ks. **Żongołłowicz.**

Drugą część akademji wypełniły produkcje muzyczne.

Uroczystość zakończyła się koncertem orkiestry reprezentacyjnej Dyrekcji Kolei Państwowych.

Artyści Dostojnemu Solenizantowi

Zarząd Związku Strzeleckiego i Komenda Powiatu Warszawa-Południe zorganizowały w porozumieniu z Polskiem Radjem wielki koncert p. n. „Artyści Polskiego Radja Marszałkowi w hołdzie."

Sala Teatru Wielkiego była wypełniona po brzegi. Na koncert przybyli m. in. b. premjer Prystor, pp. min. Michałowski, min. Zawadzki, min. Schaetzel, komendant główny Związku Strzeleckiego ppłk. dypl. Rusin, starszyzna strzelecka, wielu b. legjonistów oraz liczne rzesze młodzieży ze Związku Strzeleckiego, P. W. i pokrewnych organizacyj.

Program koncertu niezwykle bogaty i interesująco dobrany obejmował szereg utworów wyłącznie kompozytorów polskich: Moniuszki, Chopina, Karłowicza, Statkowskiego, Niewiadomskiego, Żeleńskiego i innych.

Cały program koncertu był transmitowany przez radjo.

Marsz Sulejówek-Belweder

Warszawa 20 3 (PAT). Wczoraj w dniu Imienin P. Marszałka Józefa Piłsudskiego odbył się 9-ty z rzędu doroczny **marsz na szlaku Sulejówek—Belweder.** Regulamin wprowadził w tym roku nowość, mianowicie strzelanie, które odbyło się w strzelnicy w Rembertowie. Łączne wyniki marszu i strzelania decydowały o zajęciu miejsc w klasyfikacji zespołowej.

Start rozpoczął się o godz. 8 rano przed **dworkiem p. Marszałka Piłsudskiego w Sulejówku. Do zawodów stanęło około 100 drużyn. W kategorji drużyn wojskowych pierwsze** miejsce zajął w ogólnej klasyfikacji **4-ty pułk strzelców podhalańskich z Cieszyna**, w kategorji drużyn starszych przysp. wojsk. pierwsze miejsce zajęła **drużyna Związku Strzel. z Janowej Doliny.** Wreszcie w kategorji drużyn młodszych przysp. wojsk. pierwsze miejsce zajęła **drużyna Związku Strzel., oddział Lisa Kuli z Warszawy.**

Drużyn wojskowych startowało 15, w kategorji przysp. wojsk. starszych 45, w kategorji przysp. wojsk. młodszych 35.

O godz. 18,30 na placu Józefa Piłsudskiego odbyła się **defilada drużyn**, biorących udział w marszu oraz rozdanie nagród uczestnikom marszu.

Defiladę przyjmował pułk. **Żurakowski**, w zastępstwie dowódcy Okręgu Korp. nr. 1. Po defiladzie drużyny ustawiły się w czworobok **frontem do Grobu Nieznanego Żołnierza.** W dwóch punktach placu zapłonęły wielkie stosy drzewa, poczem pułk. **Żurakowski** dokonał rozdania nagród.

Dobrze spełniony obowiązek

Po zamknięciu sesji budżetowej

Zakończona sesja zwyczajna ciał parlamentarnych nie obfitowała naogół w momenty, któreby przykuwały uwagę opinji publicznej. Gdy chodzi o ilość odbytych posiedzeń plenarnych czy o plon ustawodawczy, wyrażający się taką a taką sumą uchwalonych ustaw, sesja ostatnia w porównaniu z poprzedniemi pozostaje raczej w cieniu.

Z jednym jednakże i ważnym wyjątkiem: Dnia 26 stycznia b. r. Sejm uchwalił **projekt nowej ustawy konstytucyjnej.** Po trzech latach rozległych prac komisyjnych, po wszechstronnem rozpatrzeniu wszystkich nasuwających się ustrojowych zagadnień nadano wreszcie formę **aktu prawnego** tym założeniom i ideom, które wcielone w życie usprawnić mają nasz organizm państwowy. Nowa Konstytucja nie jest jeszcze prawem. Przejść jeszcze musi przez alembik obrad senackich, ulegnie może w jednym czy drugim szczególe jeszcze przeredagowaniu. W każdym jednak razie **dzień 26 stycznia pozostanie ważną datą w dziejach polskiego parlamentaryzmu,** bo **pchnął walnie naprzód ku realizacji dzieło naprawy ustroju.** Powszechny entuzjazm, jaki ogarnął kraj cały na wieść o uchwale sejmowej, dowodzi, że nowa Konstytucja jest nietylko wynikiem laboratoryjnych prac komisyjnych, ale w równej mierze jest wyrazem **woli społecznej,** reprezentowanej przez uświadomiony politycznie ogół.

Obie izby ustawodawcze uchwaliły w terminach konstytucją przepisanych budżet, ustalając tem samem ramy naszej gospodarki państwowej na najbliższy rok budżetowy 1934/35. Przedłożony przez rząd preliminarz **uległ w ciągu** obrad nad nim niewielkim tylko i niezasadniczym zmianom. Był bowiem realny i ostrożny w przewidywaniach, poszedł bardzo daleko **w kierunku dalszych oszczędności** i przystosowania wydatków państwowych do zmniejszonej siły płatniczej społeczeństwa. Nie wywołał więc nawet ze strony opozycji większych zastrzeżeń. Niemniej przeto dyskusja budżetowa obfitowała w ciekawe momenty. Przebijało w niej przeświadczenie, że w przedłużającym się kryzysie następuje zwolna odprężenie, że od lata ubiegłego roku zjawiają się **wyraźne oznaki poprawy gospodarczej,** że w każdym razie wchodzimy w okres **stabilizowania się ekonomicznych warunków.** W tej sytuacji przewidywany na rok przyszły deficyt w wysokości niespełna 50 miljonów złotych nie przyczyni większych trudności naszej gospodarce państwowej i znajdzie **naturalne pokrycie w zwiększonych** wpływach skarbowych.

W szeregu ustaw, uchwalonych przez Sejm i Senat, osobną grupę stanowią umowy, **konwencje i porozumienia gospodarcze z państwami,** z któremi pozostajemy w stosunkach gospodarczych. Usiłują one rozszerzyć zasięg tych stosunków i umocnić ich podstawy, stojąc równocześnie na straży naszego bilansu płatniczego i naszego eksportu.

Z ustaw innych do ważniejszych należy przedewszystkiem **ordynacja podatkowa.** Upraszcza ona wymiar szeregu podatków bezpośrednich, przedewszystkiem dochodowego i przemysłowego od obrotów, określa ściślej objektywne mierniki decydujące o wymiarze, pozostawia zatem mniej pola dla swobodnej oceny urzędów skarbowych. Interesów podatnika bronią pozatem przewidziane przy władzach drugiej instancji komisje odwoławcze, w których głos decydujący ma zapewniony **czynnik obywatelski,** a którym przewodniczyć mają mianowani przez ministra i niezależni od izb skarbowych urzędnicy ministerjalni, co przyczyni się w sposób decydujący do ujednolicenia praktyki skarbowej.

Nowela do prawa przemysłowego, ustawa o spółdzielniach, ustawa przeciwpożarowa — regulują **ważne dziedziny życia zbiorowego.** Łączy je w pewną logiczną całość przyświecająca im idea: państwo ma **nietylko prawo, ale i obowiązek wykonywać nadzór nad zrzeszeniami społecznemi i harmonizować** ich **działalność z dobrem ogółu.** Nie przekreśla to w żadnej mierze **inicjatywy** społecznej, która zawsze pozostanie konieczną dźwignią rozwoju gospodarczego i kulturalnego. Stawia jednak tamę możliwym zawsze wybujałościom i odchyleniom od linji, wytyczonej przez potrzeby życia.

Izby ustawodawcze, które w dzisiejszym swym składzie są wypróbowanym już instrumentem pracy państwowej, w ciągu ostatniej sesji **spełniły dobrze swój obowiązek wobec państwa i społeczeństwa.**

Dalszy spadek upadłości

W województwach zachodnich w m. styczniu ogłoszono tylko 2 upadłości

W ciągu miesiąca stycznia ogłoszono w Polsce ogółem 26 upadłości wobec 24 w grudniu, a 37 w styczniu 1933 r. Jak widzimy, nastąpił w styczniu r. b. w stosunku do miesiąca poprzedniego nieznaczny wzrost cyfry upadłości, natomiast w porównaniu ze styczniem r. ub. duży spadek.

Na ogólną cyfrę upadłości w styczniu r. b. przypada 20 na województwa centralne (w grudniu ub. r. 12, a w styczniu 1933 r. 22), 2 na zachodnie (6 i 8), 4 na południowe (6 i 4), podczas gdy w województwach wschodnich nie zanotowano zarówno w styczniu r. b. jak i w grudniu ub. r. ani jednej upadłości, natomiast w styczniu 1933 r. — 3 upadłości.

Jeśli chodzi o rodzaj przedsiębiorstw, to ogłoszono w styczniu r. ub. 4 upadłości spółek akcyjnych (w grudniu 2 a w styczniu ub. r. 3), 3 w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (2 i 7), 2 w spółdzielniach (4 i 3), 4 w spółkach firmowych i komandytowych (4 i 2), i wreszcie 13 upadłości w przedsiębiorstwach jednoosobowych (12 i 21).

Podciął sobie gardło

Samobójstwo wyższego urzędnika ministerjalnego w Paryżu

W Paryżu znowu rozegrały się **dramatyczne sceny w związku z aferą Stawiskiego.** Wyższy urzędnik min. rolnictwa **Blanchard** postawiony w stan oskarżenia pod zarzutem współdziałania w oszustwach Stawiskiego, **usiłował popełnić samobójstwo w lasku Fontainebleau przez podcięcie gardła scyzorykiem.**

Blanchard po otrzymaniu wiadomości, że minister sprawiedliwości przekazał jego sprawę prokuratorowi, wyszedł na miasto, **kupił papier listowy i duży scyzoryk,** napisał list do rodziny, zawiadamiając o popełnieniu samobójstwa, zażył **kilka proszków gardenalu,** poczem udał się do lasku Fontainebleau, gdzie **podciął sobie gardło.** Nastąpiło to prawdopodobnie **w ciągu nocy.** Stróż ogrodowy **znalazł samobójcę dopiero rano i zawiadomił władzę.** Blancharda, przewieziono natychmiast do szpitala. Stan jego, chociaż groźny, **nie jest beznadziejny.**

Samobójstwo znanego w kołach politycznych i rolniczych wysokiego urzędnika min. rolnictwa wywołało duże wrażenie.

Udział harcerzy w zjeździe Polaków z zagranicy

W zjeździe młodzieży polskiej z zagranicy, który ma się odbyć łącznie ze zjazdem Polaków z zagranicy, wezmą udział delegacje harcerskie we wszystkich polskich środowiskach emigracyjnych w ogólnej liczbie około 200 harcerzy. Najliczniej reprezentowane będzie harcerstwo polskie we Francji, Czechosłowacji i w Stanach Zjednoczonych.

Właściwy zlot harcerstwa polskiego z zagranicy odbędzie się łącznie ze zlotem skautów słowiańskich i zlotem narodowym harcerzy polskich w lecie roku 1935. Spodziewany jest przyjazd na ten zlot kilku tysięcy harcerzy polskich z zagranicy.

Na froncie zbrojeń bez zmian

W sobotę ogłoszona została w Berlinie i Paryżu odpowiedź niemiecka na memorandum francuskie. We wszystkich poruszanych punktach **memorandum niemieckie powtarza argumentację, znaną z poprzednich not niemieckich.** Stanowisko rządu berlińskiego, jak się zdaje, nie uległo znaczniejszej zmianie, **Rzesza bowiem podtrzymuje swe roszczenia** w sprawie efektywów i sprzętu wojennego.

Memorandum nie odpowiada też na wyraźnie postawione przez Francję w poprzedniej nocie zapytanie co do uzbrojenia Rzeszy.

Pomimo pewnego wysiłku Niemiec w kierunku pojednania, nie wydaje się, by punkty widzenia uległy takiemu zbliżeniu, aby można było żywić nadzieję na bliskie zawarcie konwencji.

Antylitewska akcja w Prusach Wschodnich

Jak donosi „Lietuvos Aidas" z Tylży, **Niemcy rozpoczęli nową akcję gwałtu przeciwko działaczom litewskim w Prusach Wschodnich.** W dniu 8 bm. dwóch niemieckich właścicieli ziemskich w mundurach hitlerowskich w Tylży napadło w restauracji na sekretarza Zjednoczenia Litwinów pruskich **Maczułajtisa i po wciągnięciu go siłą do przyległego pokoju, bezlitośnie pobiło.** Pobitego napastnicy pozostawili w zamkniętym pokoju. — Należy stwierdzić, że **położenie Litwinów w Prusach Wschodnich ostatnio bardzo się pogorszyło** z powodu podburzających artykułów prasy niemieckiej oraz agitacyjnych przemówień wyższych urzędników niemieckich.

Wymowne zestawienie

Prasa kowieńska podaje ciekawą **statystykę,** w związku z protokółami, jakie spisała policja kowieńska w dniu litewskiego święta państwowego za niewywieszenie flag narodowych.

Na 99 protokółów, 54 wymierzone są przeciwko Litwinom, 32 przeciwko Żydom, 9 — Rosjanom, 4 — Niemcom a 1 przeciwko Polakowi.

Upadłości w Czechosłowacji

W lutym r. b. ogłoszono w Czechosłowacji ogółem 105 upadłości wobec 138 w lutym 1932 i 129 w lutym 1932 r. Równocześnie liczba sądowych postępowań ugodowych zmniejszyła się z 422 w lutym 1932 r. i 284 w lutym 1933 r, na 236 w lutym 1934 r.

Zwiększenie stanu zatrudnienia

W ostatnich dniach przyjęto w przemyśle włókienniczym około 370 nowych robotników, z czego 225 w okręgu łódzkim.

W przemyśle drzewnym w okręgach białostockim, lubelskim i lwowskim przyjęto w ostatnich dniach do pracy 271 robotników.

Przewaga kobiet w miastach niemieckich

W miastach w Niemczech na każde 1000 mężczyzn przypala 1088 kobiet; im więcej mieszkańców liczy dane miasto, tem większa jest przewaga liczebna kobiet nad mężczyznami. Naogół w Niemczech przewyżka liczby kobiet w stosunku do mężczyzn wynosi 1.9 miljona, z czego 1,1 miljon czyli 57 proc. przypada na duże i wielkie miasta.

Największą przewagę liczebną kobiet wykazuje Berlin, gdzie stosunek wzajemny wyraża się jak **1169:1000.**

Umocnić byt wsi i potęgę Państwa

1000 delegatów na zjeździe inteligencji ludowej

W Warszawie bradował 2-dniowy ogólnopolski zjazd Związku Inteligencji Ludowej, zwołany przez Chłopskie Stronnictwo Rolnicze. W zjeździe wzięło udział około 1000 delegatów z całego kraju. Obrady otworzył prezes prof. G. Dubiel. Po zagajeniu poszczególne delegacje składały oświadczenia solidaryzowania się z programem Chłopskiego Stron. Rolniczego.

Po odegraniu hymnu narodowego i spontanicznej owacji na cześć Marszałka Józefa Piłsudskiego nastąpiła część referatowa zjazdu.

Prof. Gabrjel Gubiel w referacie swym przedstawił historyczny zarys organizacyjnych poczynań inteligencji ludowej aż do chwili powstania ogólnopolskiego Związku tejże inteligencji **ludowej przy Stronnictwie Rolniczem.** Prelegent nakreślił cele i zadania Związku, który dąży do gospodarczego i kulturalnego podniesienia wsi, **nie na drodze jałowej opozycji i beznadziejnej walki z własnym rządem,** lecz na drodze rzeczowego ustosunkowania się do tego rządu i skupienia się **koło osoby Marszałka Piłsudskiego,** gdyż tylko On może dokonać zjednoczenia społeczeństwa, tak niezbędnego **ze względu na sytuację Polski.** W końcu referent oświadczył, iż na zjeździe wyłoniona została komisja dla zbadania nowych **form ustroju rolnego, celem zwalczenia nędzy i bezrobocia wsi.** Zkolei wygłosił referat docent Uniwersytetu krakowskiego dr. Szmidt, wskazał na niebezpieczeństwo dla życia gospodarczego Polski, które tkwi w obdłużeniu wsi. Dr. Władysław Włoch w **referacie swym przedstawił zarys polityki zagranicznej Polski,** kładąc specjalny nacisk na wielkie zasługi Marszałka Piłsudskiego w dziedzinie zapewnienia Polsce **jej należnego miejsca wśród wielkich mocarstw.**

Prezes Chłopskiego Stron. Rolniczego poseł dr. Michałkiewicz uważa samorząd rolniczy za najwłaściwszą formę rozwoju wsi. Organizacja rolnictwa — zdaniem mówcy — musi być jednolita. Tylko spółdzielczość **ujednolicona, pozostająca pod silną kontrolą rządu, zdolna jest ożywić wieś polską.** Im rychlej chłopi — zakończył mówca — przekonani o bezpłodności i bezcelowości walki z własnym rządem, wejdą z nim na drogę **współdziałania** w realizowaniu ideałów społeczno-gospodarczych, tem rychlej **umocnią zarówno własny byt, jak i potęgę państwa.**

Świat w zdarzeniach

W kilku wierszach

Holenderska królowa-matka (74 lata), zaniemogła poważnie na zapalenie oskrzeli.

—

B. minister belgijski senator Petitjean, skompromitowany w aferze Stawiskiego, podał się do dymisji.

—

Min. Benesz doręczył posłowi ZSRR w Pradze Aleksandrowskiemu projekt czechosłowacko-sowieckiego traktatu handlowego.

—

Przywódca Związku Chłopskiego Ulmanis utworzył nowy gabinet łotewski.

—

Nowomianowany rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji, ks. dr. Paulus odbył objazd północnej Francji.

—

W Madrycie aresztowano pod zarzutem organizowania spisku 8-iu oficerów kawalerji.

—

Pomiędzy litewskiemi organizacjami młodzieży prowadzone są rokowania w sprawie stworzenia wspólnego narodowego frontu.

—

Urzędy powiatowe w czeskim Cieszynie i Frysztacie wydały odezwę, wzywającą ludność do zachowania spokoju.

—

W niedzielę odbywały się na terenie całej Rzeszy liczne manifestacje i zloty narodowo-socjalistyczne.

—

W Kłajpedzie odbyła się rozprawa sądowa, na której użyto po raz pierwszy litewskiego języka, bez współudziału tłumacza.

—

Socjalista wiedeński Tandler, który wrócił z Chin, został aresztowany.

—

Związek „Wierności Rzeszy'' urządził w Berlinie 18 bm. uroczystość, na której poświęcono 100 nowych sztandarów.

—

Hitlerowcy wywiesili na ratuszu miasta Seeheim w Hesji „czarną tablicę'' na której umieszczone być mają nazwiska rolników, prowadzących z żydami interesy.

Uśmiechniesz się

— Jurek, właściwie z czego ty obecnie żyjesz?

— Z pióra.

— Piszesz?

— Oczywiście. Listy do ojca po pieniądze.

* * *

— Może pan nabyć ten obraz za połowę ceny katalogowej.

— Hm... A ile kosztuje katalog?

* * *

Najtrudniejszym zawodem w Niemczech jest teraz dentystyka.

— Dlaczego?

— Bo nikt tam nie może ust otworzyć.

6 figurek i szkielet dziecka

z czasów królestwa bosforskiego

W okolicach m. Kiercz nad morzem Azowskiem, odkopano na miejscu dawnej kolonji greckiej Pantikopea całą wioskę z czasów t. zw. królestwa bosforskiego III—IV w. przed Nar. Chr.).

Znaleziono m. in. sarkofag ze szkieletem 7 letniego dziecka oraz 6 glinianych figurek, wyobrażających kobiety, tancerzy i scytów, a także naczynia i inkrustowane szkatułki.

Na miejscu wykopalisk postanowioną założyć muzeum; t. zw. góra Mitrydata na Krymie będzie uznaną jako rezerwat archeologiczny.

Domy za żywność

Wielka afera w Sowietach

W sowieckim truście budownictwa mieszkaniowego wykryto wielkie nadużycia. Trust zamieniał gotowe domy i setki wagonów materjałów budowlanych na żywność, manufakturę, samochody itd., które częściowo dzielił między swych współpracowników a częściowo sprzedawał spekulantom. W ten sposób oddano 130 dwunastomieszkaniowych domów i sprzeniewierzono 400 wagonów drzewa i 529 wagonów materjałów budowlanych, przeznaczonych dla osiedli robotniczych. W celu ukrycia nadużyć praktykowano masowe podrabianie rachunków i dokumentów.

Kolegjum GPU skazało 8 osób na 10 lat więzienia, 7 na 5 lat, jedną osobę na trzy lata.

Z komunisty — anarchista

Samobójca Bonfati planował kilka morderstw

Z listów, znalezionych przy samobójcy Bonfantim, który zastrzelił działacza antyfaszystowskiego adwokata i redaktora Clerici wynika, że po skazaniu go przez sąd włoski na więzienie za sfałszowanie dokumentów, Bonfanti wyjechał do Sowietów. Nabrał tam nienawiści do komunistów i stał się anarchistą. Po powrocie do Paryża Bonfanti zamierzał zabić Clerici'ego oraz kilku innych działaczy francuskich i włoskich.

Manifestacja niemieckich akuszerek na rzecz hitleryzmu

W tych dniach toczyły się w Berlinie narady organizacyj zawodowych akuszerów niemieckich, w których uczestniczyli przedstawiciele ministerstw Rzeszy, Urzędu Zdrowia oraz licznych związków kobiecych. Wygłoszono szereg referatów z dziedziny higjeny rasowej, polityki populacyjnej oraz badania czystości krwi. Przewodnicząca zjazdu, jak donosi prasa, podkreśliła w swem przemówieniu, że wszystkie sumiennie swe obowiązki wykonujące akuszerki niemieckie, muszą stanąć w szeregach narodowych socjalistów i z całym zapałem pracować dla Trzeciej Rzeszy, w której kwestji kobiecej wyznaczono nowe stanowisko.

Klub trzynastki

składa się z rodowitych londyńczyków

W Londynie obok innych dziwacznych klubów istnieje również klub trzynastki. Klub ten składa się z rodowitych londyńczyków, którzy uważają siebie za najmniej przesądnych ludzi. Członkowie klubu trzynastki wszystkie swoje sprawy, czy to handlowe, czy zawodowe, czy rodzinne załatwiają trzynastego każdego miesiąca. Trzynastego żenią się, płacą rachunki, wyruszają w podróż, załatwiają najróżniejsze tranzakcje.

Ostatnio umarł jeden z członków tego klubu i oto powstała kwestja wyboru nowego trzynastego członka. Należy nadmienić, że do klubu przyjmowani są tylko ci obywatele, którzy brali udział w wojnie wiatowej. ś

Lepszy odbiór z Wiednia

Radjosłuchacze napewno zauważyli, że odbiór z Wiednia jest obecnie daleko lepszy. Należy to przypisać skierowaniu promieni energji bardziej ku Zachodowi, przez co promieniowanie zwiększyło się o 20 proc. Efekt ten dał się osiągnąć przez uruchomienie wykończonej w międzyczasie anteny reflektorowej.

Gdzie, co i jak?

Minister Beck przybył na kilka dni do Krakowa.

—

W ciągu ostatniego tygodnia warszawski urząd miejski wydał 35 pozwoleń na nowe budowle.

—

12 hurtowników polskich zakupiło w Sowietach za blisko miljon zł. skórek karakułowych, lisów itp.

—

W Warszawie odbyło się zebranie organizacyjne zbiórki na Dar Narodowy 3 maja.

—

Grupa manifestantów wybiła szyby w gmachu poselstwa Czechosłowacji w Warszawie.

—

Przez Gdynię kierowane są obecnie transporty węgla przeznaczone dla Włoch.

—

W dniach 29, 30 i 31 bm. odbędzie się w Warszawie doroczny walny zjazd delegatów ZASP-u.

—

W powiecie wrzesińskim zmarł ostatni w tym powiecie weteran z roku 1863, Franciszek Tasiemski lat 92.

—

Grodno przygotowuje się do odbudowy Królewskiego starego zamku i kościoła garnizonowego.

—

Wilno przeprowadza walkę z tyfusem, odkażono przeszło 700 mieszkań i 600 osób poddano badaniom.

—

100 zawodniczek z całego kraju bierze udział w siódmych centralnych zawodach strzeleckich.

—

Prof. Zygmunt Cybichowski wygłosił w Berlinie odczyt o „polskiem prawie państwowem''.

—

Projektowana jest wycieczka architektów do Rosji.

—

W Rottenburgu nad Nekarem (Niemcy) odczuto silne trzęsienie ziemi, co wywołało panikę.

gdy przeczytasz

— W biurze zameldował się pan jako chory, a tutaj gra pan w bilard?

— Mój okulista zalecił mi przyglądanie się zieleni.

* * *

— Panie dyrektorze — zwrócił się raz Roda-Roda do słynnego reżysera Reinhardta — nie mogę zrozumieć, w jaki sposób potrafi pan prowadzić jednego dnia przedstawienie w Lizbonie, a w dwa dni później w Helsingforsie.

— To bardzo proste — odparł Reinhardt — skreśliłem w rozkładzie jazdy wszystkie niepotrzebne dłużyzny.

ANTONI MARCZYŃSKI. 80)

PODPALACZE

— I ja osobiście jestem niepocieszona, że nie mogę w imieniu Violet dać panom żadnej wyraźnej odpowiedzi. A ściśle biorąc, w imieniu jej ojca...

— Ależ ja posiadam już zgodę jej ojca...

— Czy tak? Ach, jakże się cieszę, że pan posiada zgodę jej ojca. Bo to przecież jest zawsze najważniejsze. Jestem stanowczą przeciwniczką dzisiejszego samostanowienia o sobie narod... to jest, chciałam rzec, młodych panien.

— Słusznie, słusznie, miss Corgrave. Jestem niepocieszony, że pani słów, godnych tego, by je ryć na marmurze, nie słyszy moja siostra, która od najmłodszych lat była niepoprawną emancypantką.

— O! Ogromnie żałuję, że nie miałam dotychczas przyjemności poznać pańskiej siostry. Czy ona mieszka także w Paryżu?

— Mieszkała. — Abel Lazare westchnął. — Ale od 30 lat nie żyje...

— Ouuu. Jestem niepocieszona...

— A ja jestem niepocieszony, — Armand „jechał" już resztkami anielskiej cierpliwości, — że nie zastaliśmy miss Forban. Czy pani nie wie, miss Corgrave, dokąd ona wyjechała?

— Ach, niech pan lepiej nie pyta. Rumienię się ze wstydu. Nie mogę doprawdy zrozumieć, gdzie Violet nabrała tak gminnych upodobań. Jestem wręcz niepocieszona, że dotychczas nie udało mi się tego wykorzenić... Ona... ona, czy mnie to przejdzie przez gardło?... on pojechała do Colombes na jakiś maaa...

— Na match footballowy?! Dobrze wiedzieć. — Armand Lazare powstał, złożył dworski ukłon pani domu. — Doskoczę do Colombes i przywiozę miss Forban tutaj, jeżeli pani pozwoli...

— Pozwalam najchętniej! Będę uszczęśliwiona, jeśli pan baron zabierze moją siostrzenicę z tego matchu. Byłabym niepocieszona, gdyby...

— Och, nie dopuszczę do tego, by pani była niepocieszona...

— Zmiłuj się, Armandzie. Zabierasz mi limuzynę?

— Odeślę ją papie, a wrócę autem miss Forban. Bo liczę się z tem, że będę musiał zaczekać aż do końca matchu.

— Pan baron przecież zaczeka do powrotu mej siostrzenicy i swojego syna, czy nie? Violet byłaby niepocieszona, gdyby...

— Zaczekam, — jęknął Abel Lazare, śląc wychodzącemu synowi spojrzenia pełne wyrzutu: — Zdrajco! Zostawiasz ojca na pastwę tej nudnej piły?!...

— Więc pan baron, — zaskrzeczała znowu miss Corgrave, — najpierw zwrócił się do mojego szwagra...

Ściśle biorąc, to mr. Forban mnie prosił o to w liście...

Miss Dorothy Corgrave stanęła w pożodze dziewiczych rumieńców. Pragnęła zapaść się w ziemię. Wstydziła się za szwagra. Więc on p r o s i ł kogoś, by ten oświadczył się Violet?! Do tego już doszło obecnie?!

— Tu zaszło jakieś nieporozumienie, panie baronie. Byłabym niepocieszona, gdyby mi się go nie udało wyjaśnić!

— Nieporozumienie? Pani chyba raczyła zażartować, miss Corgrave. Oto jest list mr. Forbana. — Przez omyłkę Abel Lazare wyjął z kieszeni list Lucjana Lesta, donoszącego, że do tygodnia zaaranżuje wielką prowokację, która nieuchronnie spowoduje wybuch wojny polsko-niemieckiej. — Przepraszam, to inny list... O, tu jest. Mr. Samuel Forban życzy sobie stanowczo, by miss Violet natychmiast opuściła Paryż i pod moją opieką wyjechała do Biarritz. Proszę, niech pani sama łaskawie przeczyta ten list...

Miss Corgrave omal nie spadła z kanapy. To o wyjazd tylko chodziło, nie o oświadczyny, jak przypuszczała. Ładne qui pro quo! Miss Corgrave odczytała niedługi list już chyba z 10 razy, i znowu zaczynała da capo. Nie miała odwagi spojrzeć w oczy gościowi. Ubzdurała sobie, że baron Lazare zrozumiał jej omyłkę, że spogląda na nią drwiąco i umyślnie przeciąga krępujące milczenie. Myliła się jednak. Abel Lazare milczał, gdyż duchem był tutaj nieobecny. Zadrosną myślą ścigał syna, który zdołał się stąd wyrwać tak łatwo, podczas gdy jemu groziły wytworne nudy na trudny do obliczenia okres czasu. A szelma Armand pędzi teraz do Colombes, poczem z tą śliczną Violet... — O ile ją znajdziesz w tym tłoku, he, he, he... O ile ją potrafisz odszukać wśród 60.000 widzów!...

Armand Lazare dokazał tej sztuki. Przedewszystkiem podjechał do miejsca, gdzie zaparkowano prywatne samochody. Było ich tam chyba z tysiąc, lecz szafirowych aut naliczył zaledwie 12, a wśród tego tuzina znajdował się tylko jeden roadster marki „Hispano-Suiza". Równie łatwo odszukał szofera miss Forban, gdyż następca Remigjusza Ollivier był Senegalem, a czarnych szoferów jest w Paryżu stosunkowo bardzo niewielu. Armand znał już tego negra i od niego dowiedział się obecnie, którą bramą miss Forban weszła na trybuny olbrzymiego stadjonu. Lecz wszystkie bramy były zamknięte. Ci, którzy nie dostali biletów, powitali Armanda kpinami. Że tylko na niego tu czekają. Że wprawdzie już przedpołudniem ostatnie bilety były w pasku i zgórą 20.000 osób odeszło od wyprzedanych kas, ale dla niego znajdzie się wolne krzesło. Fotel! Kanapa! Mianowicie w szatni... Dziw, że match rozpoczęto bez niego, powinni byli zaczekać na takiego gogusia...

(Ciąg dalszy nastąpi).

17 statków w dziesięciu latach

Plan rozbudowy naszej floty handlowej

Decydującym momentem rezultatów finansowych eksploatacji statków w żegludze Morskiej jest wysokość frachtów. W r. 1930 zapanował niezwykle silny kryzys na rynku frachtowym, przyczem poziom ich obniżył się do nienotowanej od blisko 50 lat wysokości. Nastąpiły również nieprzewidziane zmiany, jakim uległa konjunktura emigracyjna.

Te dwa momenty zadecydowały o kryzysie, zarówno w żegludze światowej, jak również i w żegludze polskiej. Linje okrętowe, szukając dróg wyjścia z ciężkiej sytuacji, doszły do wniosku, że jednym z najważniejszych warunków utrzymania się przy życiu jest posiadanie odpowiedniego taboru żeglugowego, zastosowanego do wytworzonych warunków pracy. Posiadanie statków nieodpowiadających nowym wymaganiom linji, na której mają pracować, powoduje nieuniknione deficyty oraz niemożliwość należytego obsługiwania importerów i eksporterów, a ponadto wytwarza moment, który niezwłocznie bywa wykorzystywany przez konkurencję.

Zamiast starych — nowe

Polskie Linje Okrętowe, utworzone — z braku dostatecznych funduszów — w przeważnej mierze z zakupionych starych statków, jeszcze w większym stopniu odczuły skutki kryzysu. Przeprowadzona przez nasze przedsiębiorstwa okrętowe reorganizacja, zmierzająca do zmniejszenia kosztów administracyjnych i eksploatacyjnych, tylko w niewielkim stopniu poprawiła ich stan kasowy.

Wobec powyższego decydujące czynniki państwowe i morskie, świadome znaczenia, jakie posiada dla Państwa odpowiednia flota handlowa, zadecydowały akcję, zmierzającą do wycofania starych statków, nieodpowiadających stawianym im warunkom pracy, i postawienia na ich miejsce nowych, nowoczesnych zarówno pod względem technicznym, jak i eksploatacyjnym.

Pierwszy etap

Wyrazem powyższej decyzji jest powzięty w 1931 roku dziesięcioletni plan rozbudowy polskiej floty handlowej, przewidujący budowę około 17-tu statków.

Bezpośrednio rozpoczęta realizacja tego planu dała już poważne wyniki, a mianowicie:

1) „Żegluga Polska'' Sp. Akc. wybudowała dwa nowe statki „Śląsk'' i „Cieszyn'', obsługujące linję regularną Gdynia — Rotterdam — Antwerpja.

2) Polsko-Brytyjskie Towarzystwo Okrętowe uruchomiło dwa nowe statki „Lublin'' i „Lwów'' na linji Gdynia — Gdańsk — Hull.

3) Polskie Transatlantyckie Towarzystwo Okrętowe buduje na stoczniach włoskich dwa transatlantyki motorowe dla linji pasażerskiej Gdynia — Stany Zjednoczone Ameryki Północnej i Kanada.

„Lech"

Wreszcie dnia 21 bm. odbędzie się w Gdyni uroczyste poświęcenie statku „Lech'', który wstępuje w szeregi floty handlowej Polsko-Brytyjskiego Towarzystwa Okrętowego. Statek „Lech'' został wybudowany w Newcastle. Instalacja maszynowa statku jest ostatniem słowem techniki, a mianowicie para odpracowana z maszyn idzie jeszcze do turbiny, połączonej z wałem napędowym, przez co została osiągnięta rekordowa szybkość 14,2 węzłów dla tego rodzaju statków. Główne dane statku: nośność 2.000 ton, długość 283 stopy, szerokość 40 stóp i wysokość 25,1 stóp.

Dobre wyniki

Stawiając na linje nowe statki, towarzystwa okrętowe starają się wyzbyć nieodpowiednich statków starych, niepomiernie obciążających koszty eksploatacyjne. Ostatnio udało się Polsko-Brytyjskiemu Towarzystwu Okrętowemu sprzedać bardzo korzystnie stary statek „Rewa'', budowy 1906 roku. Sumy uzyskane ze sprzedaży statków idą na rozwój nowych statków.

Wreszcie wypada podkreślić, że dodatnie skutki omawianej akcji uzewnętrzniły się już w wynikach eksploatacyjnych polskich przedsiębiorstw okrętowych, które pomimo panującej w r. ub. nadal stagnacji handlu międzynarodowego, zwiększyły silnie swoje przewozy na linjach regularnych. W szczególności dotyczy to „Żeglugi Polskiej'' S. A. i Polsko-Brytyjskiego T-wa Okrętowego, dla których średnia przewozów miesięczna podniosła się z 14.300 ton w r. 1932 na 18.300 w r. 1933.

Posiedzenie Rady Interesentów Targów Poznańskich w Warszawie

Na posiedzenie Rady Interesentów Targów Poznańskich, które się odbyło w Izbie Przemysłowo - Handlowej w Warszawie w dniu 16 marca, przybyli przedstawiciele Ministerstwa Przemysłu i Handlu, Ministerstwa Komunikacji, Związku Izb Przemysłowo - Handlowych i poszczególnych izb, Związku Izb Rolniczych, Związku Izb Rzemieślniczych i poszczególnych Izb, Centralnego Związku Przemysłu Polskiego (Lewiatan), Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego, Centrali Związku Kupców, Centralnego Tow. Popierania Wytwórczości Krajowej, Związku Obrony Przemysłu Polskiego, Centro-papieru, Federacji Zrzeszeń Przedstawicieli handlowych R. P., Izby Polsko - Austrjackiej, Izby Polsko-Bałtycko-Skandynawskiej, Polsko - Francuskiej, Polsko - Greckiej, Polsko - Italskiej, Polskiego Związku Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych, Związku Polskiego Przemysłu Farmaceutycznego, Związku Przemysłu Konfekcyjnego w Polsce, Związków Spółdzielni Spożywców R. P., Związku Uzdrowisk Polskich, Związku Polskiego Przemysłu Metalowego, Polskiego Związku Wytwórców i Eksporterów Wędlin, Polskiego Tow. dla Handlu Kompensacyjnego, Związku Fabrykantów w Bydgoszczy, Związku Fabrykantów w Poznaniu, Stow. Kupców Polskich Stow. Związku Tow. Kupieckich, Stow. Przedstawicieli Handlowych, Stow. Techników, Stow. Zawodowych Przemysłowców Budowlanych R. P., Polskiego Związku Bekonowego, Związku Eksporterów Drobiu, Związku Fabryk Wyrobów Perfumeryjno - Kosmetycznych, Związku Hut Szklanych, Związku Księgowych, Związku Miast Polskich, Unji Polskiego Przemysłu Górniczo-Hutniczego, Związku Organizacyj Przemysłu Graficznego i Wydawniczego w Polsce, Związku Polskich Producentów i Rafinerów Olejów Mineralnych. Stow. Kupców w Łodzi.

Ze względu na nieobecność Pana Ministra Klarnera oraz chorobę Prezesa Samulskiego, obradom przewodniczył Wiceprezes Izby Przemysłowo - Handlowej warszawskiej poseł Wiślicki.

Rada Interesentów zajmowała się sprawami podziału wiceprezesur, zniżek kolejowych na Targi, udziału rzemiosła, stanowiska przemysłu polskiego wobec udziału w Targach państw, które w ostatnim czasie zawarły z Polską umowy handlowe oraz dała ogólne wytyczne dla szczegółowego opracowania Rady jako Towarzystwa zapisanego. Pozatem zaaprobowała apel, jaki Rada imieniem całego życia gospodarczego Polski skieruje do przemysłu i handlu krajowego.

Ogólna treść przemówień wykazała najdobitniej, że życie gospodarcze Polski pragnie zracjonalizować swój stosunek do Targów Poznańskich i wykorzystać w pełni ten instrument sprzedaży szczególnie w dobie unormowania importu z zachodu. W ten sposób Targi Poznańskie stały się frontem całej Polski gospodarczej.

Odznaczenia

orderami „Polski Odrodzonej", „Krzyżami Niepodległości" i „Krzyżami Zasługi"

W „Dzienniku Personalnym M. S. Wojsk'' nr. 9 znajduje się zarządzenie P. Prezydenta Rzplitej nadające **Krzyże Komandorskie orderu „Odrodzenia Polski''** gen. Januszowi Gąsiorowskiemu, gen. Czesławowi Jarnuszkiewiczowi, gen Jerzemu Narbutt - Łuczyńskiemu, gen. dr. Józefowi Wieniawie - Długoszowskiemu.

Pozatem to samo zarządzenie nadało szeregowi oficerów Krzyże i Medale Niepodległości. M. inn. **Krzyż Niepodległości z Mieczami** otrzymał gen. dyw. Orlicz Dreszer, ppłk. Alfred Greffner, b. zast. dowódcy 63 pp., płk. dypl. dr. Roman Abraham, dowódca brygady kawalerji Toruń, por. Józef Graniczny z marynarki wojennej. **Krzyż Niepodległości** m. in. otrzymali: płk. dypl. inż. Zygmunt Dzwonkowski, pomconik d-cy O. K. VIII, płk. Ignacy Misiąg, b. d-ca 14 p. p. we Włocławku, obecnie szef biura pers M. S. Wojsk, mjr. Antoni Cieszkowski, kwatermistrz 63 pp. kpt. w st. nieczynnym Marjan Turowski, obecnie starosta kościerski, mjr. Stanisław Skarzyński, znany lotnik transatlantycki, kmdr. por. Karol Korytowski, b. komendant S. Pchor. Mar. Woj., szef sztabu Kierownictwa Mar. Woj., kpt. Mirosław Kownacki, kmdr. ppor. inż. Zygmunt Horyd, kpt. inż. Tadeusz Kotik, por. inż. Wacław Trzebiński.

Medal Niepodległości otrzymali m, in.: mjr. Tadeusz Jarina, z 4p. lotn., kmdr. por. Durski-Trzasko Karol, kmdr. por. dypl. Majewski Marjan Jerzy, kpt. Boreyko Józef, kpt. Jabłoński Brunon, kpt. Żebrowski Michał I, z marynarki wojennej.

Złoty Krzyż Zasługi m. in. otrzymali: mjr. dpl. Kazimierz Jurgielewicz, adjutant P. Prezydenta Rzplitej, mjr. Tadeusz Jarina, z 4 p. lot., mjr. Marjan Włodarkiewicz, szef Sam. Ref. Inf. O. K. VIII., ppłk. Kazimierz Baran, dowódca 8 dyonu art. przeciwlotniczej, oraz gen. bryg. w st. spocz. Stanisław Taczak, i ppłk. w st. spocz. Kazimierz Szczęśniak.

Srebrny Krzyż Zasługi m. inn. otrzymali kpt. mar. Henryk Kłoczkowski, kpt. mar. Anatol Lewicki, dyr. nauk w Szkole Pchor. Mar. Woj.

Awanse w marynarce wojennej

Ukazał się dziennik personalny M. S. Wojsk. nr. 8, który przyniósł *zarządzenie P. Prezydenta Rzplitej, awansujące szereg oficerów w marynarce wojennej.*

Stopień *komandora porucznika* otrzymali komdr. ppor. Marjan Majewski i inż. Alojzy Czesnowicki.

Stopień *komandora podporucznika* otrzymali kapitanowie: Mieczysław Adamowicz, inż. Heljodor Laskowski i inż. Zygmunt Horyd.

Stopień *kapitana* otrzymali porucznicy: Jerzy Kossakowski, Kazimierz Szalewicz, Tadeusz Konarski, Józef Puzyna, Michał Żebrowski, Roman Francki, Zygmunt Nowicki.

Stopień *porucznika* otrzymali podporucznicy: Aleksy Czerwiński, Marjan Rostkowski, Witold Prowans, Borys Karnicki, Stanisław Kożak, Stanisław Pohorecki, Jan May, Eligjusz Ceceniowski, Adam Rychel, Marjan Kadulski, Leon Mizgalski, Józef Wierzchowski, Jerzy Strzałkowski, Wszechwład Maracewicz, Władysław Trzciński, Adam Jagielski, Tadeusz Okoński, Michał Różański, Michał Niemirski, inż. Stefan Załęski.

Zawody bokserskie strzelców o mistrzostwo Pomorza

Ub. niedzieli wieczorem w sali Resursy Kupieckiej rozegrane zostały bokserskie walki finałowe o mistrzostwa okręgu pomorskiego Związku Strzeleckiego. Spotkanie, obsadzone silnie przez drużynę strzelecką miejscowej „Astorji" i teamy innych ośrodków, dostarczyły wiele emocji licznie zgromadzonym amatorom sportu bokserskiego. Bydgoszcz, reprezentowana przez ambitnych i młodych zawodników, zdobyła 4 tytuły mistrzowskie, Grudziądz 3, Inowrocław 2.

Wyniki w poszczególnych walkach są następujące:

Radomski (Inowrocław) — **Ammacher** (Bydgoszcz). — Wygrywa zawodnik Astorji walkowerem.

Łada (Bydgoszcz) zdobywa palmę zwycięstwa w walce z **Walkowskim** (B).

Rogowski (Inowrocław) — zwycięża na punkty kolegę klubowego **Marcysiaka.**

Borowicz (Bydgoszcz) odnosi zwycięstwo przez k. o. nad słabszym fizycznie **Wojtkowiakiem.**

Sworowski (Grudziądz) bije na punkty **Ammachera II** (Bydgoszcz)

Karasek (Bydgoszcz) oddaje po dość twardej walce zwycięstwo w ręce **Fabińskiego** (Grudziądz).

Zaremba (Grudziądz) zwycięża zdecydowanie technicznym k. o. **Lewandowskiego** (Inowrocław).

Piotrowski (Grudziądz) ulega lepszemu technicznie Łukowskiemu (Bydgoszcz).

Potępienie haniebnej napaści na prof. Handelsmana

Bezprzykładna napaść na prof. dr. Marcelego Handelsmana wywołała w całym kraju mnóstwo głosów piętnujących hańbiący wybryk kilku studentów Uniwersytetu Warszawskiego:

Generał Stanisław Skwarczyński, dowódca I. dywizji piech. Legj., pod którego dowództwem prof. Handelsman w roku 1920 służył jako ochotnik-szeregowiec na froncie w 5 p. p. Leg. nadesłał z Wilna oświadczenie, „wyrażające najgłębsze oburzenie z powodu napadu nieodpowiedzialnych smarkaczy, godnych spadkobierców małodusznych endeków, którzy wówczas gdy Handelsman walczył, warcholili na tyłach, chcąc poderwać autorytet Wodza Naczelnego w wojsku i społeczeństwie''.

Zebranie docentów wydziału humanistycznego Uniwersytetu Warszawskiego uchwaliło jednomyślnie potępienie niecnego wybryku nieodpowiedzialnych jednostek. Jednocześnie uchwalono wyrazy hołdu i uznania dla prof. dziekana Handelsmana, prosząc go o cofnięcie rezygnacji z godności dziekana.

Młodzież zrzeszona w **Akademickim Oddziale Związku Strzeleckiego** w Warszawie przyłączyła się do protestu, potępiającego barbarzyńskie metody, stosowane przez ugrupowania młodzieży, będące pod wpływami partyj.

— Nie ulega wątpliwości — głosi ten protest — że moralnymi sprawcami tego napadu są ci, którzy, kryjąc się za plecami odłamu bezmyślnej i bezkrytycznej młodzieży, pchają ją do gorszących ze wszechmiar czynów, plamiąc honor akademika polskiego.

Z pod znaku O. W. P.

Władze śledcze w związku z napadem aresztowały 6 osób. Nazwiska aresztowanych członków b. **Obozu Wielkiej Polski**, są następujące: Zygmunt Dziarmaga, Franciszek Sobolewski, Leonard Dzięgielewski, Jerzy Rutkowski — wszyscy słuchacze Uniwersytetu Warszawskiego, pozatem słuchacz Wyższej Szkoły Dziennikarskiej, Tadeusz Łukasiewicz i zredukowany biuralista, Edmund Janiec.

Rewizje, zarządzone w mieszkaniach aresztowanych, dostarczyły wiele materjału obciążającego. Wszystkich awanturników osadzono w areszcie przy Urzędzie Śledczym, gdzie pozostają do dyspozycji władz prokuratorskich.

Po przesłuchaniu przez sędziego śledczego 3 z pośród aresztowanych, mianowicie Dzięgielewskiego, Łukasiewicza i Rutkowskiego zwolniono z aresztu.

W uznaniu zasług działaczy pomorskich

Lista udekorowanych podczas uroczystości toruńskich

W dniu 19 marca podczas uroczystości ku czci Marszałka Piłsudskiego w Toruniu, udekorowani zostali orderami Polski Odrodzonej i Krzyżami Zasługi następujący działacze pomorscy:

Krzyżem Oficerskim Polonia Restituta udekorowani zostali:

Wincenty Łącki, starosta krajowy; Józef Pospischil, wicedyrektor Kolei Państw.; dr. Otton Steinborn, lekarz — wszyscy z Torunia;

Krzyżem kawalerskim:

Bronisław Biały, starosta powiat., Chełmno; inż. Zygmunt Andrzejewski, starszy referent Kolei Państw., Toruń; Leon Łangowski, ziemianin, Mileszewy, p. brodnicki; Władysław Chełmicki, ziemianin, Szonowo, pow. grudziądzki; Feliks Kolatta, dyrektor SA. „Żegluga Polska", Gdynia;

Złotym Krzyżem Zasługi:

Jan Ornass, starosta powiat., Sępólno; Czesław Buczkowski, adwokat i not. Świecie; Stanisław Grochowski, inspektor szkolny, Chojnice; Jan Skąpski, rolnik, Wielki Łąck, powiat działdowski; Bolesław Schweitzer, rolnik, Witunia, pow. sępoleński; dr. Zygmunt Lewszecki, inspektor lekarski Toruń; Tadeusz Józef Seib, inspektor szkolny, Toruń; inż. Tadeusz Krzyżanowski, zastępca naczelnika wydziału Dyd. Kol. Toruń; dr. Franciszek Marszałek zastępca nacz. Wydz. Dyr. Kol., Toruń; ks. Józef Sarnowski, proboszcz, Serock, pow. świecki Alojzy Florjan Herman, sędzia sądu Okręg. Toruń; śp. inż. Stanisław Szepetys, b. naczelnik Oddz. Mech., Toruń;

Srebrnym Krzyżem Zasługi:

Jan Kamiński, asesor Star. Powiat. Brodnica; Józef Chmurzyński, kupiec, Chełmno, Paweł Trybull, burmistrz, Czersk; Józef Lipski, nacz. Sekr. Wydz. Pow., Chojnice; Bronisław Zaparucha, adjunkt Star. Powiat., Chojnice; Józef Słomiński, nauczyciel szkoły powszechn. Gliśno, pow. chojnicki; Jan Sieracki, kierownik szkoły powsz., Skorzewo, pow. kartuski; Piotr Jakubowski, prezydent Izby Rzem., Grudziądz; Franciszek Biszoff, dyrektor Izby Rzemieślniczej, Grudziądz; Stanisław Wieczyński kierownik szkoły powsz., Grudziądz; Feliks Kikulski, rolnik, wójt, Dragacz, pow. świecki; Hipolit Rydzkowski, rachmistrz Wydz. Pow., Świecie; inż. Bronisław Sierosławski, nadleśn. państw., Osie, pow. świecki; Stanisław Daranowski, rzeźnik, Golub; Kazimierz Pokorowski sekr. Wydz. Pow. Wąbrzeźno, Franciszek Waligóra, rolnik, Makswałd, pow. wąbrzeski; Jan Neumann, kierownik, szk. powsz., Nowawieś Król.; inż. Juljan Lambor, referendarz zast. nacz. Dróg Wodnych, Tczew; Franciszek Bieliński, kier. rach. wydz. pow. Tczew; Cezary Radzymiński, rolnik, Mały Garc, pow. tczewski; Karol Filar, kier. biura Komitetu Rozbudowy Gdyni, Gdynia; Franciszek Linke, dyr. Kom. K. O., Gdynia; Franciszek Reinhardt, urz. Komis. Rządu, Gdynia; Jan Żdziebłowski urzędnik Urzędu Morskiego Gdynia; Jan Fajfek, nauczyciel szk. powsz. Tępcz, pow. morski Mikołaj Migocki, adjunkt Dyr. Kol., Toruń; — Kazimierz Krygier, kupiec, Chełmża, Leon Adamski, adjunkt Wojew. Sądu Admin. Toruń; Leon Znaniecki, kierownik szk. powsz. Nawra, pow. toruński, Jan Sroka, kierownik szkoły powsz. Ostaszewo, p. toruński, Zygmunt Cieślikowski, nauczyciel szk. wydz. Toruń, Jan Łukaszewski, starszy asystent Urzędu Poczt., Toruń; Ludwik Mostowski, nacz. Państw. Urz. Pośr. Pracy Toruń;

Bronzowym Krzyżem Zasługi:

Józef Tychnowski, rolnik, sołtys, Płowęż, pow. brodnicki; Michał Nowak, rolnik, wójt, Tylice, pow. brodnicki; Jan Duszyński, rzeźnik, Jabłonowo, p. brodnicki; Herman Karpa, woźny miejski, Działdowo; Sylwester Kosznik, rolnik, Grabowo Pow. p. kościerski; Helena Hanczewska, Grudziądz; Jan Halak, robotnik fabr., Grudziądz; Bernard Dwojacki, robotnik fabr., Grudziądz; Walerja Mindakówna adjunkt kanc. Star. Pow., Świecie; Leonard Ołtarzewski, urzędnik prywatny, Świecie; — Marjan Stępień, biuralista, Henrykowo, pow. sępoleński; Marjan Gołuński, sołtys, Wysoka, pow. starogardzki; Łukasz Marciniak, rolnik wójt, Łabędź, pow. wąbrzeski; Władysław Brodowski, rolnik, sołtys, Podzamek Golubski, pow. wąbrzeski; Eustachy Gorlicki, zawiadowca stacji, Mlewie, pow. wąbrzeski; Jan Anders, rolnik, sołtys, Dalwin, pow. tczewski; Bernard Żygowski, robotnik, Baldowo, pow. tczewski; Ludwik Szulc, robotnik cukr., Pelplin; Stanisław Wypych, robotnik, Gdynia; Teodor Joka, kontr. bagiermajster Urz. Morskiego, Gdynia; Leon Hinc, kranista Urzędu Morskiego, Gdynia; Władysław Jabłoński, piekarz, Nowemiasto; Stanisław Milewski, rolnik wójt, Łąkorz, pow. lubawski; Józef Oller, kranista, Urz. Morskiego, Gdynia; Roman Piotrowicz, kontr. kranista Urz. Morskiego Gdynia; Alfons Pomierski, elektromonter Urzędu Morskiego, Gdynia; Jan Śledź, kontr. szofer Urz. Morskiego Gdynia; Teofil Gruchała, pracownik wieży ciśnień Urz. Morsk. Gdynia; Bronisław Jędrzejewski, rolnik-wójt, Smolno, pow. toruński; Ignacy Polanowski, rolnik, wójt Brzeczka, pow. toruński; Jan Wilkowski, rolnik, sołtys, Bielczyny, pow. toruński; Leon Wojtynek, rolnik sołtys, Pędzewo, pow. toruński; Maksymiljan Olszewski, rolnik, wójt, Lubicz. pow. toruński; Franciszek Olszewski, robotnik, Toruń, Zygmunt Wilucki, starszy woźny Dyr. Kolei, Toruń; Sylwester Mężydło, rolnik, wójt, Śliwiec, pow. Tucholski; Michał Żywiec, wójt.

Lubawa

— Zorganizowanie Miejskiego Komitetu PW. i WF. w Lubawie. We czwartek, dnia 8 marca b. r. odbyło się w Lubawie zebranie organizacyjne Miejskiego Komitetu WF. PW. pod przewodnictwem burmistrza p. F. Patera, w obecności dwudziestukilku zaproszonych przedstawicieli różnych miejscowych organizacyj WF. i PW. Funkcję sekretarza pełnił p. F. Łukasik, który w krótkich słowach zreferował cel Komitetu, przedstawiając szereg konkretnych przykładów pracy, które Komitet w najbliższym czasie będzie miał do wykonania. Po ożywionej dyskusji wybrano jednomyślnie prezydjum Komitetu w osobach p. Patera Franciszka, burmistrza, jako przewodniczącego, p. dra Wierzbowskiego Wacława, jako zastępcy, p. Łukasika Franciszka, jako sekretarza i p. Matuszewskiego Leona, jako zastępcę. Następnie uchwalono zorganizować cztery sekcje: 1) P. W., na kierownika której wybrano p. Kurcza Feliksa, komisarza Straży Granicznej, 2) sekcję W. F., na kierownika której wybrano p. Wierzbickiego Feliksa, nauczyciela seminarjum; 3) sekcję gospodarczą, na kierownika której wybrano p. Roszczaka Stanisława, lekarza weterynarji i 4) sekcję propagandową, na kierownika której wybrano pana Dakowskiego Wacława. Po dokonaniu wyborów omówiono pokrótce program pracy na zbliżający się wiosenny okres czasu, a z nim powiatowe Święto PW. i WF., które w tym roku odbędzie się w Lubawie.

Do Towarzystwa Przyjaciół Gdyni

powinna należeć cała Polska

„Miłość morza winna być źródłem, z którego czerpać będą swą moc przyszłe pokolenia Polski".

Prezydent Ignacy Mościcki.

Towarzystwo Przyjaciół Gdyni oraz Towarzystwo Wystaw i Targów, zwróciło się do społeczeństwa polskiego z prośbą o współpracę.

Głównym celem jest praca dla Państwa przez rozwój wybrzeża i miasta Gdyni, który niestety nie jest równomierny z rozwojem portu. Port gdyński — miłość i duma każdego Polaka — powstał w rekordowym czasie, zyskując podziw i uznanie zagranicy. Nie jest to cud jak niektórzy mylnie sądzą. Żywiołowy rozwój portu gdyńskiego jest tylko mocnym wyrazem pędu do morza całej Rzeczypospolitej i jej wielomiljonowego zaplecza słowiańskiego. Rząd nasz, odbudowując Polskę, czynił to na sposób **żołnierski** kładąc trwałe podwaliny i dążąc do uniezależnienia się. Jednym z najpoważniejszych atutów mocarstwowego i gospodarczego znaczenia Polski, jest wolny dostęp do morza i port gdyński.

Lecz miasto i wybrzeże zostały daleko w tyle i jest zrozumiałem, że tego drugiego etapu pracy nad utrwaleniem dostępu do morza podjąć się powinno nie Rząd, lecz **instytucje społeczne i ludzie dobrej woli.**

W tym celu z inicjatywy i przy współdziałaniu Komisarjatu Rządu miasta Gdyni, Towarzystwa Budowy Osiedli w Gdyni (Sp. Akc.) i I-szego Polskiego T-wa Kąpieli Morskich w Gdyni (Sp. Akc.), założone zostały Towarzystwo Przyjaciół Gdyni i Towarzystwo Wystaw i Targów.

Celem Towarzystwa Przyjaciół Gdyni jest: praca nad rozwojem miasta Gdyni i wybrzeża, zwłaszcza propaganda turystyki morskiej, rzecznej i lądowej, urządzanie imprez turystycznych i sportowych, oraz obsługa wycieczek i letników,

popieranie działalności kulturalnej w Gdyni i na wybrzeżu,

ścisłe współdziałanie z Towarzystwem Wystaw i Targów,

które ma za zadanie urządzanie jak najczęściej rozmaitych wystaw, a w szczególności Stałej Międzynarodowej Wystawy Prób i Wzorów Eksportu i Importu, celem ułatwienia wystawcom nawiązania stosunków handlowych, intensywniejszej propagandy handlu morskiego i stopniowego wyeliminowywania pośrednictwa zagranicznego przy eksporcie i imporcie, które kosztuje Polskę od 150-ciu do 200-tu miljonów rocznie.

Podejmując pracę nad zrealizowaniem tego drugiego etapu rozwoju Gdyni i Wybrzeża, Towarzystwo Przyjaciół Gdyni, liczy także i na pomoc całego społeczeństwa, wierząc, że posiadanie morza jest tem wielkiem ogniwem, które nierozerwalnie łączy wszystkich Polaków, rozumiejących konieczność gospodarczej i politycznej niezależności.

Nie chcąc jednak ofiar, które może nawet w tak znikomej sumie, jak 10 zł. w pierwszym roku i po 5 zł. w następnych, nie jednemu uczyniłyby uszczerbek, Towarzystwo Przyjaciół Gdyni uzyskało dla swoich członków wspierających tak korzystne przywileje i ulgi, że każdy, **kto wyłoży 10 złotych,** będzie mógł **oszczędzić rocznie do kilkuset złotych.**

Jesteśmy głęboko przekonani, że do współpracy tej przystąpi każdy kto ocenia **ważność** podjętej akcji i nietylko będzie sam członkiem wspierającym Twa Przyjaciół Gdyni, lecz także skłoni swoich bliskich i znajomych, by powiększyli grono obywatelek i obywateli, wyrażających miłość do morza nie słowem lecz czynem.

Ulgi i przywileje członków wspierających Towarzystwa Przyjaciół Gdyni.

1. Legitymacja jest bezpłatnym biletem wstępu na wszystkie wystawy, jakie Towarzystwo Wystaw i Targów (S-ka Akc. w Gdyni) urządzać będzie do 31. 12. 1937 r. i uprawnia do korzystania z biletów ulgowych na wszystkie widowiska sportowe, jakie Towarzystwo Przyjaciół Gdyni i T-wo Wystaw i Targów, urządzać będą do 31. 12. 1937 r.

2. Legitymacja uprawnia do korzystania ze zniżek przy zakupie biletów okrętowych na podróże morskie, wycieczki turystyczne oraz w żegludze przybrzeżnej i rzecznej.

3. Upoważnia do korzystania z ulg i rabatów w hotelach, restauracjach, teatrach, kinach i w firmach wszelkich branż, wymienionych w legitymacji, w miastach: Gdyni, Warszawie, Lwowie, Łodzi, Poznaniu, Krakowie, Wilnie, Katowicach, Częstochowie, Bydgoszczy, Toruniu, Lublinie, Stanisławowie Przemyślu i Królewskiej Hucie.

4. Upoważnia do zniżki przy opłacie taksy kuracyjnej w Gdyni.

5. Upoważnia do zniżek przy zakupie placów budowlanych w Gdyni, Redłowie, Witominie, i innych okolicach Gdyni i powiatu morskiego.

6. Upoważnia do bezpłatnego korzystania z porad i informacyj we wszystkich sprawach w Gdyni tak na miejscu, jak i drogą korespondencji, za przysłaniem znaczka na odpowiedź.

7. Upoważnia do udziału w konkursach, ogłaszanych corocznie przez T-wo Przyjaciół Gdyni. (Na rok 1934 Towarzystwo ogłasza konkurs na scenarjusz filmowy i konkurs na nowelę morską. Bliższe szczegóły podane są w legitymacjach).

8. Każdy członek wspierający, **który pozyska dla Towarzystwa 40-tu członków i spowoduje wpłacenie składek na rok 1934, otrzyma bezpłatnie jedną ćwiartkę losu Loterji Państwowej na wszystkie cztery klasy, z „życzeniem wygrania jednej z głównych wygranych". (Można to czynić stopniowo, jednak przed każdem ciągnieniem uzyskać należy nie mniej jak 10-ciu członków).**

Każdy kto wniesie 10 zł. na rachunek T-wa Przyjaciół Gdyni w P. K. O. 140 101 **otrzyma** pocztą legitymację ze **znaczkiem 10-cio złotowym,** który służy za dowód uiszczenia **składki** członkowskiej. Znaczek winien być **wklejony** w odpowiedniem miejscu na 3-ciej stronie **okładki.**

Na blankiecie nadawczym należy **zaznaczyć** czy przysłać legitymację ze znaczkiem, czy też tylko znaczek.

Dotychczas na 30 tys. rozesłanych legitymacyj sprzedano już zgórą **10 tysięcy.**

Na boisku piłkarskiem w Bydgoszczy

„Warta" (Poznań) — „Polonja" (Bydgoszcz) 7:3

Na stadjonie miejskim rozegrane zostały towarzyskie zawody piłkarskie między ligową drużyną „Warty" z Poznania a mistrzem okręgu pomorskiego „Polonją". Spotkanie, obfitujące w szereg emocjonujących momentów zakończyło się **zdecydowanem zwycięstwem „Warty" w stosunku 7:3.** Gra obu drużyn stała na wysokim poziomie, jakkolwiek zauważyć się dał brak planowego i stałego treningu. Zespół „Polonji" okazał kilka błędów zasadniczych. **Brak mu przedewszystkiem zespołowej gry kombinacyjnej, a siłę ciążenia wszystkich wypadków dzierżą niepodzielnie jednostki. Publiczności około 800 osób.**

Doroczny Sejmik Komunalny Związku Kredytowego w Poznaniu

Przedstawiciele Pomorza w Radzie Związku

W dniu 15 bm. odbył się na ratuszu poznańskim doroczny **sejmik Komunalnego Zw. Kredytowego,** pod przewodnictwem **p. Barciszewskiego,** prezydenta m. Bydgoszczy. Oprócz delegatów na zebraniu obecni byli m. in. wojewoda poznański p. **Raczyński,** delegat wojewody pomorskiego naczelnik **Zakrzewski** i inni.

Sprawozdanie z działalności Związku i Kom. Banku Kredytowego za r. 1933 składał dyr. **Adamczewski,** stwierdzając, że wkłady w komunaln. kasach oszczędności utrzymały się na poziomie poprzedniego roku, a po dopisaniu odsetek zwiększyły się w końcu roku o 5—6 miljonów złotych. Również agendy Komunalnego Banku Kredytowego rozwijały się pomyślnie. Ogólna suma wkładów wzrosła o 2 miljony złotych i wynosiła na koniec 1933 r. 28,5 milj. zł.

Po udzieleniu absolutorjum zarządowi Związku i Banku, zebranie zatwierdziło bilans i rachunek strat i zysków.

Następnie uchwalono budżet Kom. Zw. Kredyt. na r. 1934, zamykający się po obu stronach sumą 199.830 zł. Wkońcu przeprowadzono **wybory do zarządu Związku i Rady Banku.**

Prezesem wybrano ponownie prezydenta Bydgoszczy p. **Barciszewskiego;** do rady K. Zw. Kredyt. w miejsce starosty Niepokulczyckiego z Grudziądza wszedł komisaryczny burmistrz Wejherowa, p. **Teodor Bolduan,** w miejsce starosty Ossowskiego z Chełmna — p. **Jan Ornass,** starosta Sępólna, a w miejsce dr. Sobierajczyka, burmistrza z Chojnic — wybrany został p. **dr. Konrad Siudowski,** również z Pomorza.

KRONIKA

Środa 21 marca

TORUŃ

Kalendarzyk rzym.-kat.

Wtorek Teodozji.

Środa Benedykta op.

— **Nocny dyżur aptek** od 14 do 22 b. m. **dyżuruje** w śródmieściu „Apteka Radziecka" ul. Szeroka; na Bygoskiem Przedmieściu: apteka „Św. Anny", ul. Mickiewicza; na Mokrem apteka „Pod Łabędziem", ul. Kościuszki.

REPERTUAR KIN.

MARS — Wschód słońca.
ŚWIATOWID — Wielka Księżna Aleksandra.
PALACE — Królowa niewolników.
LIRA — Pocałunek skazańca.

Informator dla przyjezdnych w Toruniu

Z miasta

— **Baczność Powstańcy i Wojacy O. K. VIII w Toruniu.** Roczne walne zebranie odbędzie się w poniedziałek, dnia 26 bm. o godz. 18 w sali „Trzy Korony", wejście od ul. Franciszkańskiej. Przybycie wszystkich członków obowiązkowe. Zarząd Placówki. (1073

— **Z Konserwatorjum PTM.** We wtorek, dn. 20 bm. odbędzie się w lokalu Konserwatorjum (Strumykowa 19 parter) popis uczniów klas śpiewu, fortepianu i skrzypiec. Wstęp wolny.

— **Zebranie Komitetu Pożyczki Narodowej.** W dniu 21 bm. o godz. 11 w sali posiedzeń Starostwa Krajowego w Toruniu, ul. Mostowa nr. 13 odbędzie się plenarne zebranie Pomorskiego Komitetu Obywatelskiego Pożyczki Narodowej.

— **Towarzystwo Restauratorów w Toruniu.** We wtorek, dnia 20 bm o godzinie 4 popołudniu, odbędzie się w lokalu p. Chodkowskiego Bolesława — restauracja Hotelu Mazowieckiego) przy ul. św. Katarzyny nr. 6 zwyczajne miesięczne zebranie Towarzystwa, na które wszystkich pp. Członków zaprasza zarząd.

— **Zawody w koszykówkę.** W niedzielę, dnia 18 bm. odbyło się spotkanie towarzyskie w koszykówkę pomiędzy I drużynami SMP. Najśw. Marji Panny a SMP. Mokre, które za kończyło się zwycięstwem SMP. Najśw. Marji Panny z wynikiem 32:9. Drużyna SMP. Najśw. Marji Panny grała w następującym składzie: Frankowski B., Aniołowski F., Trenk B., Gawerski Z. Kalamarski A.

— **Towarzystwo Restauratorów w Toruniu** komunikuje, iż zebranie miesięczne Towarzystwa odbędzie się w dniu 20 bm. (wtorek) o godz. 4 popołudniu w Barze „Satyr" przy ul. Łaziennej 13, a nie jak poprzednio mylnie po dano w „Hotelu Mazowieckim".

Połowę mandatów zdobyła w Chojnicach lista BBWR

Wyniki wyborów uzupełniających do Rady Miejskiej

W dniu wczorajszym odbyły się uzupełniające wybory w jednym z okręgów do Rady Miejskiej w Chojnicach. W wyniku wyborów lista nr. 1 (BBWR.) zdobyła 2 mandaty, lista nr. 2 (niemiecka) 1 mandat i lista nr. 3 (Str. Narod. i NPR.) 1 mandat.

Pomorskie organizacje Kobiece

w hołdzie p. Marszałkowi Piłsudskiemu

Pomorskie organizacje Kobiece: Rodzina Wojskowa, Rodzina Policyjna, Rodzina Urzędnicza, Związek Strzelecki, Przysposobienie Wojskowe Kobiet, Rodzina Rezerwistów, Zw. Pracy Obywatelskiej Kobiet uczciły uroczyście dzień Imienin p. Marszałka Piłsudskiego

Na wieczorze towarzyskim w dniu 18 bm. w Kasynie Garnizonowem — o czem pokrótce już donosiliśmy — który zorganizowała Rodzina Rezerwistów zgromadziło się liczne grono przedstawicieli miejscowego społeczeństwa. Wieczornicę zaszczycili swoją obecnością pan Wojewoda **Stefan Kirtiklis z małżonką** i **p. inspek. armji gen. dyw. Norwid-Neugebauer.**

W miłej i serdecznej atmosferze na skromnem przyjęciu, które przygotował Komitet Pań spędzono kilka godzin. Oficjalną część uroczystości złożenie hołdu P. Marszałkowi Piłsudskiemu rozpoczęło przemówienie przewodniczącej Rodziny Rezerwistów na okręg pomorski p. Marji Makowskiej. P. Makowska w imieniu pomorskich organizacyj kobiecych stwierdziła, że **kobieta polska pełni swą pracę zgodnie z wskazaniem Wodza Narodu** i zakończyła swoje przemówienie okrzykiem na cześć P. Marszałka.

Po przemówieniu odbyła się część artystyczna wieczoru, w której wzięli udział znane miejscowe siły artystyczne p. **Irena Skórkówna** — skrzypce, p. **dr. Drexler-Pasławska** — śpiew, p. **Jarosławska** — fortepian. Potężne wrażenie wywołała melodeklamacja „Brygady" artysty Teatru Polskiego p. **Brackiego** przy akompanjamencie prof. **Wieczorka.** Podczas wieczoru orkiestra wojskowa odegrała szereg utworów legjonowych.

Na ożywionej towarzyskiej rozmowie zebrani spędzili kilka godzin, wdzięczni organizacjom kobiecym, że godnie zadokumentowały i pięknie zorganizowały pierwszy obchód.

P. Ziółkowska z Torunia

prowadzi w ogólnopolskich kobiecych zawodach strzeleckich

Warszawa 20. 3. (Pat). W niedzielę rozpoczęły się w Warszawie **siódme ogólno - polskie kobiece zawody strzeleckie.** Po pierwszym dniu poszczególnych konkurencjach prowadzą: w konkurencji o t. zw. najlepszą tarczę w strzelaniu jednostkowem z pistoletu niespodziewanie prowadzi **pani Ziółkowska z K. K. S. z Torunia**, mając 214 punktów na 300 możliwych.

W konkurencji kobiecej o mistrzostwo Warszawy z broni o bocznym zapłonie w kategorji pierwszej prowadzi pani Świstakowa z kobiecego klubu sportowego z Katowic 277 pkt. na 300 możliwych. W strzelaniu o mistrzostwo kobiecego klubu strzeleckiego z broni krajowej o bocznym zapłonie, broni długiej w prostawie leżącej prowadzi **pani Stawarzowa**, mając 191 punktów na 200 możliwych.

Niepoprawni radjopajęczarze

Kilkakrotnie już ostrzegaliśmy przed przykremi konsekwencjami niemeldowania w Urzędzie Pocztowym odbiorników radjowych. Przestrogi te niestety nie wszyscy wzięli sobie do serca. Ostatnio Sąd Starościński w Toruniu musiał znowu wydać **kilkanaście wyroków, skazujących niepoprawnych radjopajęczarzy** na poważniejsze kary pieniężne.

Przypominamy, że obowiązek meldowania stacji odbiorczej dotyczy zarówno tych, którzy posiadają aparat radjowy, jak i tych, którzy mają założoną antenę, nawet bez aparatu. Ci, którzy korzystają z jednego odbiornika w dwóch mieszkaniach muszą opłacać podwójny abonament radjowy, to znaczy tak, jak gdyby posiadali dwa odrębne odbiorniki.

Na cele Instytutu Bałtyckiego

(o) *Warszawa*, 20. III. (T. wl.) Z okazji 20 rocznicy uwięzienia akademików warszawskich za manifestacje pod konsulatem niemieckim w dniu 18 marca 1914 roku, odbył się zjazd kolleżeński aresztowanych studentów, na którym zebrano kwotę 140 zł na cele Instytutu Bałtyckiego w Toruniu.

Ś. p. Feliks Brodowski

Warszawa, 20. III. (PAT). Zmarł wczoraj w Warszawie, przeżywszy lat 70, ś. p. *Feliks Brodowski*. Był on autorem szeregu dzieł literackich o wysokim poziomie. Twórczość jego cechowało wielkie umiłowanie człowieka i współczucie dla krzywdy i niedoli ludzkiej. Pisma jego mają niejednokrotnie wybitne tendencje społeczne.

Dziś ciepło i słonecznie

Przewidywany przebieg pogody w dn. 20 b. m.:

Po miejscami mglistym ranku najpierw pogoda słoneczna o zachmurzeniu umiarkowanem, potem przejściowy wzrost zachmurzenia począwszy od zachodu kraju. Dość ciepło. Słabe wiatry południowo-zachodnie.

Młodziutkie zastępy miłośników sceny

Kilka uwag o przedstawieniach szkolnych w teatrze toruńskim

Piszą nam z miasta:

Dnia 3 bm. o godz. 15,30 odbyło się, z inicjatywy Koła Opieki Rodzicielskiej przy szkole powszechnej nr. 3, przedstawienie teatralne dla dziatwy szkolnej. Godnem jest podkreślenia to, że wyżej wymieniona Opieka Rodzicielska, w programie swojej pracy, umieściła również umożliwienie nawet najbiedniejszej dziatwie, uczęszczanie do teatru. Wspomniane przedstawienie było drugiem z rzędu, zakupionem przez Opiekę.

Inicjatywa ta, nie obliczona na zysk, godna jest zo wszechmiar pochwały. Świadczy ona o należytym zrozumieniu przez Zarząd Koła zadań Opieki Rodzicielskiej, które nie powinny ograniczać się tylko do zaspokojenia potrzeb materjalnych dziatwy, lecz winny iść również w kierunku wyrobienia i podniesienia kultury duchowej młodszej generacji. Konieczność tego rodzaju akcji podkreślają same dzieci swojem gremjalnem przybyciem do teatru. Łzy wyciska z oczu dorosłych uboga dziecziarnia, przychodząca często w łachmanach na widownię, by ujrzeć „to bajki", tyle razy czytane, lub wspominane przez nauczycielkę.

Najciekawszo i najbardziej zazdrosne o swe miejsca biegną wprost ze szkoły, z tornistrami i teczkami do teatru, wyczekując prawie dwie godziny przed gmachem. Ich to przeważnie te dzieci, które otrzymały bezpłatne bilety od Opieki Rodzicielskiej. A takich było w sobotę przeszło 150! Reszta dzieciarni zakupiła bilety po minimalnych cenach (10 gr. — 50 gr.).

Tuż przed przedstawieniem, które rozpoczęło się punktualnie, przy wypełnionej widowni, można było zauważyć kilka wymownych i wzruszających zarazem scen. Oto dwie: przy kasie stoi długi sznur dziewcząt i chłopców. Naraz, kilku z nich, będąc już przy okienku, ogląda się niespokojnie i... ucieka na koniec „ogona". Zaintrygowani podobnem zachowaniem się panowie z Opieki Rodzicielskiej, podchodzą do „uciekinierów" i dowiadują się, że biedacy nie mają pieniędzy, a chcieliby pójść na przedstawienie Prezes poleca wydać im bilety bezpłatnie — pod rozmaitemi warunkami np.: jeśli umyją sobie ręce, jeśli będą się spokojnie zachowywać i t. p. Naturalnie, dziatwa z chęcią przystaje na podobne warunki i ręczyć można, że następnym razem nie będzie miała brudnych rąk!

Albo drugi przykład: podchodzi do kasy dziewczynka i kupuje bilet za 10 gr. mając w ręczce tylko 9 gr. i to samemi jedno-groszówkami! Zapytana dlaczego tak drobną monetą płaci i przytem nie całą kwotę, odpowiada, że zbierała te 9 groszy przez cały miesiąc, chowając je skrzętnie na bilet! Więcej takiej „publiczności", gdyż impreza nie jest obliczona na zysk, ale na zapoznanie dziatwy z teatrem, którego, wierzyć się nie chce, przeważna część jeszcze nigdy nie widziała.

Z pewnością niejeden z czytelników pokiwa głową na myśl, jak ta dzieciarnia „ze szkoły powszechnej" zachowuje się w teatrze. Otóż trzeba zaznaczyć, że wykazuje ona całkowite zrozumienie dla swej roli „widza" i zachowuje się jak najbardziej kulturalna publiczność premjerowa. W czasie przedstawienia panuje na widowni idealna cisza, niezamącona żadnym szmerem, — po skończonym akcie zaś rozlegają się frenetyczne kilkuminutowe oklaski. Kto był kiedyś w teatrze, gdy teatr z własnej inicjatywy wystawiał bajeczki, na które przybywały t. zw. „lepsze dzieci", i nie mógł nieraz zrozumieć słów aktorów z powodu głośnego szmeru, ten zdumiewał się, widząc ze strony tych prostych dzieci, tak wielkie zrozumienie dla sztuki i gry scenicznej.

Wśród „młodej publiczności", rzecz ciekawa, przeważała i to ogromnie „płeć piękna". Czy w szkołach męskich nie mogli nauczyciele znaleźć dostatecznych słów zachęty dla chłopców, aby skorzystali z przedstawienia, które było przecież dostępne nawet dla tych, którzy nie mieli 10 groszy? Czemuż, mimo takich udogodnień, pozostało jeszcze kilkadziesiąt miejsc wolnych na widowni? Dobrze byłoby, gdyby powołane władze, więcej uwagi poświęciły przedstawieniom szkolnym, które są konieczną strawą duchową dla dzieci. Jeśli starsi nie kwapią się zbytnio do teatru, to niech przynajmniej młodzi nauczą się uczęszczać i cenić te placówki kulturalną, popierając ją w miarę sił. Niech i inno Opieki Rodzicielskie pójdą śladem Opieki przy szkole trzeciej i załatwiają dla swej dziatwy przedstawienia teatralne.

Obserwator.

Budżet Związku Samorządowego powiatu toruńskiego

Wzorowa gospodarka finansowa powiatu

Dnia 15 marca odbyło się w Toruniu posiedzenie budżetowe Rady Powiatowej powiatu toruńskiego. Na porządku dziennym znajdowało się 34 spraw. Posiedzenie zagaił przewodniczący Rady Powiatowej p. **starosta Rogowski**, poświęcając na wstępie ciepłą zmiankę śp. **Stanisławowi Nehringowi**, byłemu członkowi Rady Powiatowej i śp. **Stanisławowi Marańskiemu**, byłemu członkowi Zarządu Kasy Komunalnej Oszczędności Powiatu Toruńskiego. Zmarłych Rada uczciła przez powstanie. Następnie przewodniczący wprowadził w urząd i odebrał przyrzeczenie od dwóch nowych członków Rady Powiatowej a to pp.: **Zygmunta Prassa** z Lubicza i **Stanisława Godzińskiego** z Chełmży.

Po odczytaniu protokółu z ostatniego posiedzenia Sejmiku Powiatowego przystąpiono do obrad nad **budżetem administracyjnym Toruńskiego Powiatowego Związku Samorządowego na okres gospodarczy 34-35 r.** Ponieważ preliminarz budżetowy był rozesłany poprzednio wszystkim członkom Rady, a nie wprowadza szczególniejszych zmian, dalej ponieważ gospodarka powiatowa u członków Rady znajduje uznanie, Rada Powiatowa na wniosek p. radnego Szymańskiego z Chełmży uchwaliła **przyjęcie budżetu bez dyskusji**. Również bez dyskusji przyjęto **budżet publicznego szpitala powiatowego w Chełmży.**

W sumie ogólnej budżet powiatu po stronie rozchodów i dochodów **zamyka się cyfrą** 508.254,00 zł. i jest zupełnie zrównoważony i realny. Po referacie radnego, członka Wydziału Powiatowego p. **Cywińskiego** Rada Powiatowa uchwaliła statut o **pobieraniu opłat i dopłat drogowych, dodatku komunalnego do państwowego podatku dochodowego, dodatków komunalnych do państwowego podatku gruntowego, dodatku komunalnego do państwowego podatku przemysłowego, oraz dodatku komunalnego do państwowego podatku patentów akcyzowych.**

Kalendarz terminów płatności podatków komunalnych samoistnych i dodatków komunalnych uchwalono ten sam, jak w roku ub.

Z ważniejszych uchwał należy wymienić uchwalenie nowej, znacznie obniżonej taryfy dla szpitala powiatowego z uwzględnieniem **szczególnie niskiej taryfy dla pracowników rolnych.**

Z żywem zainteresowaniem i zadowoleniem przyjęto do wiadomości referowane przez ks. prob. Marchlewskiego sprawozdanie Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu Toruńskiego za rok ubiegły, bilans oraz rachunek strat i zysków z których wynika **niezwykle korzystny stan Kasy**. jak i fakt, iż mimo kryzysu ruch oszczędnościowy, jak też i obrót ogólny **poważnie wzrasta**, co świadczy zarówno o dobrej gospodarce, jak i o dużem zaufaniu, jakiem się Kasa słusznie w społeczeństwie cieszy. Bilans netto **zamyka się kwotą 3.737.850,98 zł.** Ogólny obrót wynosił w roku sprawozdawczym **52.059.467,0. zł.** Stan wkładów oszczędnościowych **zwiększych się o zł. 179.666,00.** Bardzo poważnie bo o zł. 67.510.68 **zmniejszył się stan weksli protestowanych i skarżonych.**

Komisja Rewizyjna podkreśla wzorową rachunkowość i wydaje jak **najlepszą opinję o działalności Kasy**, w związku z czem na jej wniosek Rada Powiatowa jednogłośnie uchwaliła **absolutorjum Władzom Kasy**. Po zaakceptowaniu podziału czystego zysku uchwalono ponadto regulamin dla komisji rewizyjnej i dokonano wyboru jednego członka do Rady Komunalnej Kasy, jak również przewodniczącego, zastępcy i członków komisji rewizyjnej.

Dłuższą dyskusję wywołało **projekt podziału powiatu na gminy zbiorowe**, który w zasadzie, z małemi zmianami wewnętrznemi, Rada zaakceptowała.

Po uchwaleniu kandydatów na sędziów rozjemczych i ich zastępców według referatu p. radcy **Czarneckiego** i po przyjęciu do wiadomości kilku dekretów p. Wojewody Pomorskiego przedyskutowano wolne wnioski, poczem p. starosta Rogowski zamknął posiedzenie. W czasie przerwy członkowie Rady Powiatowej i Wydziału Powiatowego **podpisali adres specjalny z życzeniami dla Pana Marszałka Piłsudskiego.**

Chełmża

— *Popisy nożownika.* Przed kilku dniami policja zlikwidowała bójkę, powstałą pomiędzy niej. Krzywdzińskim i Buntkowskim z Chełmży. W czasie szamotania się Krzywdziński otrzymał cios nożem w plecy, na skutek czego musiano go odstawić do szpitala. — Buntkowskiego natychmiast aresztowano.

„Dar Polskiego Pomorza"

Komitet Miejski LOPP. w Grudziądzu podaje niniejszem do wiadomości, że składkę na samolot challenge'owy „Dar Polskiego Pomorza" wpłacili: Komisarjat I. Pol. Państw. — 14,00 zł., Wydział Śledczy Pol. Państw. — 4,40 zł., Posterunek Miejski Pol. Państw. — 4,80 zł., Kompanja Podchorążych Rezerwy 65 p. p. — 15,38 zł., Marjan Stępień — 2,00 zł., Koło S. U. S. Chełmno — 24,70 zł.

Ofiarodawcom wyrażamy niniejszem serdeczne podziękowanie.

Programy radjowe

WTOREK, 20 MARCA 1934 R.

Radjostacja Warszawska.

7,00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 7.05 Gimnastyka. 7.25 Muzyka poranna (płyty). 7.55 Chwilka gospodarstwa domowego. 11,40 Codz. Przegl. Prasy Polsk. 11,50 Repertuar Teatrów Warsz. 11.57 Sygnał czasu Hejnał z Krakowa. 12.05 Muzyka popularna (płyty). 15.25 Wiadom. o eksporcie polskim. 15.30 Wiadom. gospodarcze. 15.40 Koncert orkiestry jazzowej W. Wilkosza. 16.25 „Skrzynka P. K. O.". 16.40 „Kącik językowy" — prelegent prof. St. Słoński. 16.55 Koncert Chóru Juranda. 17.20 XXI Koncert z cyklu „Muzyka Niepodległej Polski". W programie utwory F. Łabuńskiego w wyk. kompozytora (fort.)) i J. Hennert (sopran). 17.50 „Bieżące wiadom. rol.", wygł. p. J. Płatek. 18.00 „O celach dążeń ludzkich — cnota", wygł. prof. T. Kotarbiński. 18.20 „Skrzynka muzyczna" — omówi dyr. T. Mazurkiewicz. 18,35 Ostatnie nagrania polskie (płyty). 19.25 Feljeton aktualny. 19.40 Wiadomości sportowe. 20.00 „Myśli wybrane", 20.02 K. Makuszyński: „Twarde serce", fragm. z powieści „Człowiek znaleziony w nocy". (Kwadr. liter.). 20.17 Koncert wieczorny. 22.00 Muzyka salonowa z kaw. „Goga", Ork. Braci Dorian.

RADJOSTACJA WARSZAWSKA

ŚRODA, 21 MARCA 1934 R.

7.00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 7.05 Gimnastyka. 7.25 Muzyka poranna (płyty). 11.57 Sygnał czasu Hejnał z Krakowa. 12.05 Koncert Zespołu H. Adamskiej-Grossmanowej. 15.40 Recital fortepian, J. Rosenberg-Schindlerowej. 16.10 Transmisja ze Lwowa. 16.40 „Skrzynka poczt." — omówi dr. M. Stępowski. 16.55 Muzyka lekka (płyty). 17.50 „Skrzynka poczt. rolnicza" — omówi inż. W. Tarkowski. 18.00 Pogadanka p. t. „O dziedziczności wśród kwiatów", wygł. prof. Wolnej Wszechnicy p. M. Skalińska. 18.20 „Lot nad Krakowem", reportaż z samolotu komunikacyjnego. 18.40 Muzyka lekka z dancingu „Adria". 19.25 Feljet. literacki p. t. „Prądy literackie w oświetleniu historycznem", wygł. p. J. Dąbrowski. 20.00 „Myśli wybrane". 20.02 Koncert muzyki finlandzkiej w wyk. Ork. Symf. P. R. p. K. Jabłowski. 21.15 Koncert popul. w wyk. pod dyr. Toivo Haapanena. 21.00 Feljeton, wygł. Ork. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego z udz. J. Popławskiego (tenor). 22.00 Muzyka lekka (płyty). 22.30—23.00 Muzyka tan. z kabaretu „Polonia".

Giełdy

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowo-Towarowej w Bydgoszczy

Warunki: Handel hurtowy, parytet Bydgoszcz, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca, za 100 kg.

Notowania odbywają się we wszystkie dni powszednie.

Żyto	14,90—14,75
usposobienie: spokojne	
Pszenica	17,25—17,60
usposobienie: spokojne	
Jęczmień browarowy	14,50—15,50
Jęczmień przem.	13,75—14,00
Owies	11,50—12,00
Mąka żytnia 65 proc wł. worka	21,00—22,00
Mąka żytnia 60 proc. wł. worka	
usposobienie: spokojne	
Mąka pszenna 65 proc. wł. worka	27,50—30,50
usposobienie: spokojne	
Otręby żytnie	10,00—10,50
Otręby pszenne	10,50—11,00
Otręby pszenne grube	11,50—12,00
Rzepak	42,00—44,00
Rzepik zimowy	42,00—44,00
Mak niebieski	42,00—48,00
Gorczyca	32,00—34,00
Siemię lniane	46,00—50,00
Peluszka	12,00—13,00
Wyka	12,50—13,50
Groch Victoria	23,00—26,50
Groch Folgera	19,00—21,00
Koniczyna żółta, odłuszczona	90,00—110,00
Ziemniaki jadalne	3,50— 4,00
Makuch lniany	19,00—20,00
Makuch rzepakowy	14,50—15,50
Makuch słonecznikowy	15,00—16,00

Ogólne usposobienie: spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: 1124 ton w tem 231 ton żyta, 245 ton pszenicy, 75 ton jęczm. przem., 69 ton mąki żytniej, 66 ton mąki pszen., 25 ton otrąb żytn., 20 ton łubinu nieb., 20 ton łubinu żółtego, 168 ton ziemniaków jad., 180 ton ziemniaków sadzeniaków.

Ogólny obrót 1395,4 ton.

Bydgoszcz, dnia 19. 3. 1934 r.

Warszawskie notowania walutowe

z dnia 19. III. 1934 r.

DEWIZY.

Belgja	123,80—124,11
Bukareszt	
Gdańsk	172,85—173,28
Holandja	357,50—358,40
Kopenhaga	120,85—121,45
Londyn	27,06—27,19
Nowy Jork	5,31—5,34
Nowy Jork telegr.	5,31½—5,34
Oslo	135,95—136,60
Paryż	34,94½—34,95
Praga	22,03—22,08
Sztokholm	139,55—140,25
Szwajcarja	171,47—171,90
Włochy	45,56— 45,86

Popieraj LOPP!

Do akt Nr. Km. 495-34

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rew. I. zamieszkały w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 57, na mocy art. 602 K. P. C. ogłasza że: w dniu 21 marca 1934 r. o godz. 13-tej nie później jednak niż w dwie godziny, w Bydgoszczy, przy ul. Gdańskiej 34 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości składających się z urządzenia składowego oraz maszyny do pisania marki Torpedo oszacowanych na łączną sumę zł. 600,—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 17 marca 1934 r.

Komornik (—) K. Tustanowski.

Zlec. nr. 98-8K

Do akt. Nr. Km. 2377-32

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rew. I. zamieszkały w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 57, na mocy art. 602 K. P. C. ogłasza że: w dniu 21 marca 1934 r. o godz. 14-tej nie później jednak, niż w dwie godziny, w Bydgoszczy, przy ul. Gdańskiej 99 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości składających się z 1 samochodu ciężarowego marki Chewrolet oszacowanych na łączną sumę zł. 1000,—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 17 marca 1934 r.

Komornik (—) K. Tustanowski.

Zlecenie nr. 97-8K

Nr. Km. V 190-34

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego V rewiru w Bydgoszczy ul. Zduny 1 na zasadzie art. 602 kpc. obwieszcza, że w dniu 22 marca 1934 r. o godz. 10 odbędzie się przymusowa licytacja publiczna ruchomości należących do p. Janiny Reysowskiej w Samsiecznie powiat Bydgoszcz a składających się z 25 warchlaków oszacowanych na łączną kwotę 625,— zł, które oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Stefan Jaroszyński, Bydgoszcz, ul. Zduny nr. 1.

Zlec. nr. 96-8K

PRZETARG.

Przetarg budowlany nieograniczony na wykonanie dobudówki i przeróbek wewnętrznych urzędu poczt.-tel. Hel ogłasza Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów w Bydgoszczy w Monitorze Polskim Nr. 62 z dnia 16, III. 1934. Nr. 317a/8.

Zakład kamieniarsko-rzeźbiarski

J. KLACZKOWSKI, Wejherowo, Sobieskiego

Poleca po cenach przystępnych

pomniki i nagrobki

Równocześnie wykonuje wszelkie prace artystyczne kamieniarsko-rzeźbiarskie według projektów i wzorów własnych względnie klientów.

Specjalność: 972
Posadzki i schody kamienne.

Liczba czynności: 1 N. 1-33

UCHWAŁA.

Postępowanie upadłościowe.

Co do majątku spadku po śp. Zdzisławie Szulczewskim ostatnio zamieszkałym w Zagórzu pow. Morski (spadkobierczyni wyłączna żona zmarłego Wiera Szulczewska) wdraża się z dniem dzisiejszym tj. z dniem 15 marca 1934 r. o godz. 12 przed poł. postępowanie upadłościowe.

Zarządcą masy upadłościowej mianuje się p. dr. Edwarda Manissaly'ego adwokata w Wejherowie.

Wierzytelności należy zgłaszać w Sądzie najpóźniej do dnia 28. 4. 1934 r.

Do powzięcia uchwały, czy mianowany zarządca masy ma pozostać, ewentualnie celem wyboru nowego zarządcy, dalej celem ustanowienia wydziału wierzycieli, a także celem powzięcia uchwały co do kwestyj, wymienionych w par. 172 ustawy o upadłościach, wyznacza się w niżej wymienionym Sądzie termin na dzień 14 kwietnia 1934 r. o godz. 10 pokój 8 przed poł. zaś celem zbadania zgłoszonych wierzytelności termin na dzień 19 maja 1934 r. o godz. 10 przed południem.

Wszystkim, którzy posiadają jakiekolwiek rzeczy, należące do masy upadłościowej, lub którzy tej masie są cokolwiek dłużni, zakazuje się owe rzeczy wydawać dłużnikowi upadłemu względnie uiszczać się z długu, a nadto poleca się im, aby najpóźniej do dnia 28 kwietnia 1934 r. donieśli zarządcy masy o posiadaniu takich rzeczy i o tem, czy przysługują im jakie wierzytelności, z powodu których mieliby prawo żądać odrębnego zaspokojenia z owych rzeczy.

Sąd Grodzki w Wejherowie, dnia 15 marca 1934 r.

(—) Stapf.

1152

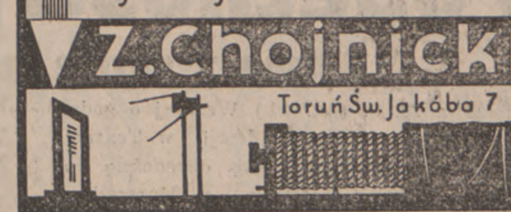
---

klisze do druku

kreskowe i siatkowe
z rysunku i fotografji
projekty reklam
wykonuje tanio i starannie

Z. Chojnicki

Toruń Św. Jakóba 7

Poszukuję 7—8 pokoi 1151

na mieszkanie

i kancelarję notarjalną.

Zgłoszenia proszę skierować do Administracji **„Dnia Tczewskiego" Tczew,** Kościuszki 1 — tel. 32.

Prima

flaki i nogi wieprzowe

— poleca —

„HUNGARJA"

971 Toruń, Prosta 19.

---

5 N. 16 31a.

UCHWAŁA.

W sprawie upadłościowej firmy „Hanka" w Toruniu zwołuje się zebranie wierzycieli na dzień 14 kwietnia 1934 r. godz. 11 pokój 43 Sądu Grodzkiego w Toruniu z następującym porządkiem dziennym.

1) sprawozdanie zarządcy upadłości.
2) dodatkowe badanie zgłoszonych wierzytelności,
3) wolne wnioski.

Toruń, dnia 7 marca 1934 r. **Sąd Grodzki.**

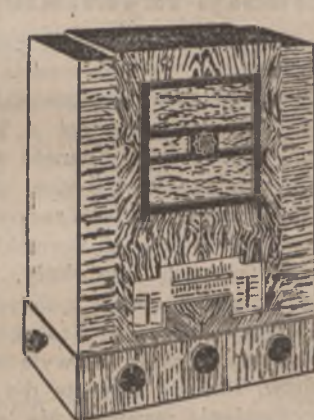
Zlec. nr. 112-9. 1148

MIĘDZYNARODOWY TURNIEJ WALK ZAPAŚNICZYCH

w Hali Targowej w Gdańsku 452

We wtorek, 20 marca b. r.

walczą następujące pary: **Tornow — Pooshoff. Grunewald — Stuwe** i dwie walki decydujące: **Krüger — Thomson. Stibor — Grabowski.**

Zanim kupisz Radjo - Odbiornik, przekonaj się i wyprobuj nowoczesny cud techniki radjowej

Telefunken - Junior

Najnowsza Kombinacja

który można nabyć w cenie 350 zł w firmie

Bernard Wojewski,

Wejherowo, ul. Sobieskiego 2 — tel. 237
Gdynia, ul. Starowiejska 26 — tel. 26-04

Komisarz Rządu w Gdyni

Nr. III. B. F. A. 57.

Gdynia, dnia 15 marca 1934 r.

Ogłoszenie.

Zgodnie z par. 51 rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1932 r. wydanego w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu o sporządzaniu i ustalaniu budżetów związków komunalnych (Dz. U.R.P. Nr. 11 poz. 71 z dnia 22 lutego 1933), podaję do publicznej wiadomości, że preliminarz budżetu m. Gdyni na rok 1934-35 jest wyłożony w godzinach urzędowych do publicznego wglądu w Komisarjacie Rządu pokój Nr. 3.

Jednocześnie wyjaśniam, że płatnikom danin komunalnych przysługuje prawo przeglądania preliminarza, wnoszenia zarzutów oraz zastrzeżeń.

Komisarz Rządu

1135 **(—) Mgr. pr. Fr. Sokół.**

OGŁOSZENIE.

W tutejszym rejestrze handlowym w Gdyni, oddział B pod nr. 249 dnia 14 sierpnia 1933 wpisano firmę: Przedsiębiorstwo robót inżynierskich Inż. Leszek Muszyński i Inż. Juljusz Arkin, Spółka budowlano-chłodnicza, Spółka z ograniczoną poręką w Gdyni. Przedmiotem spółki jest prowadzenie wszelkiego rodzaju robót inżynieryjno - budowlanych a między niemi i budowy chłodni. Kapitał zakładowy spółki wynosi 20.000 złotych. Kierownikami firmy są: Leszek Muszyński i Juljusz Arkin, obaj inżynierowie w Warszawie. Umowę spółkową zawarto 19 lipca 1933. Wszelkie zobowiązania, umowy, kontrakty, weksle, żyra, czeki, pełnomocnictwa, akty notarjalne i hipoteczne w imieniu spółki podpisują obaj zarządcy, pozostałe zaś czynności, to jest podpisywanie korespondencji, niezawierającej zobowiązań, odbiór wszelkiego rodzaju korespondencji i pieniędzy oraz towarów w imieniu spółki odbywać się będzie za podpisem jednego z zarządców. Spółka zawarta została do dnia 31 grudnia 1934. O ile na pół roku przed tym terminem jeden spólnik nie wypowie drugiemu, to spółka przedłuża się na rok następny i tak dalej, dopóki nie nastąpi wypowiedzenie na pół roku zgóry. (zlec. 236

1136 **Sąd Grodzki w Gdyni.**

PRZETARG OFERTOWY.

W dniu 26 marca 1934 r. o godz. 9,30 przed południem w kancelarji podkwatermistrza II-65 p. p. w Gniewie odbędzie się przetarg na dostawę:

a) Mięsa wołowego w ilości 150 kg. 8 razy na dekadę.

b) Mięsa baraniego w ilości 150 kg. 2 razy na dekadę.

Jakość I-sza — locco koszary II/65 p. p. Gniew.

Oferty składać pod adresem Podkwatermistrz II/65 p. p. w Gniewie do dnia 26 marca 1934 r. godz. 9-tej w zapieczętowanych kopertach.

Otwarcie kopert i przetarg ustny 26 marca 1934 r. godz. 9,30. Wadjum na zabezpieczenie dostawy wedle umowy.

Podkwatermistrz II/65 p. p.

1142

Piegi plamy wyrzuty

usuwa krem i mydło

NINON

dawniej Benegnina

Puder Ninon jako konieczny dodatek nadaje cerze przepiękny wygląd i naturalną świeżość. Cena kremu 1.75 mydła 1.20 pudru 1 zł. Główny skład i wytwórnia Apteka i Drogerja pod Łabędziem Magistra Jana Stensla Grudziądz, Rynek 20, tel. 142. 1006

DESKI

używane

KANTÓWKĘ, SZALOWKĘ na parkan i BARAK KUPIĘ

OFERTY pod: „Cena" nadsyłać do „Gazety Morskiej" Gdynia Szkolna 10.

1072

FABRYCZNY DOM MEBLI

drzewnych i wyścielanych, specjalność: Urządzenia mieszkaniowe wszelkiego rodzaju po cenach fabrycznych bezkonkurencyjnych, pod gwarancją solidnego wykonania, także na dogodnych warunkach poleca znana firma

Ignacy D. Grajnert

Bydgoszcz, Dworcowa 2

Agrest

silne krzewy w dobrych gatunkach sprzedam tanio Czerwony-Dwór, Grudziądz

---

Chłopca

najtaniej (220

ubierzesz w firmie

E. MELERSKI

Toruń, ul. Szewska 12 róg Starego Rynku.

Pierwszorzędny GABINET KOSMETYCZNY „KALOTECHNIKA"

Wszelkie zabiegi w zakresie nowoczesnej kosmetyki leczniczo-upiększającej. Racjonalne pielęgnowanie urody, odmładzanie i udoskonalenie. Usuwanie zmarszczek, zbędnego owłosienia, brodawek, kurzajek, rozszerzonych por, plam, pręgów, czerw. nosa i innych niedokładności cery. Leczenie łojotoku, trądniku, pryszczy, wągrów, nadmiernie tłustych i suchych cer. — Radykalne usuwanie łupieżu. Długotrwałe przyciemnianie brwi i rzęs. Upiększanie twarzy na bale i tp. Pierwszorzędne kosmetyki i środki lecznicze na miejscu. Porady bezpłatne. 6960

TORUŃ, ul. Król. Jadwigi 5, mieszk. 3.

Żarówki

E. Siwiec, Toruń

Żeglarska 31 953

Kapelusze damskie

Duży wybór nowości. Niskie ceny, jak były w prywatnem mieszkaniu. **Steinbach,** Toruń, Szeroka 5. dawn. Słodowiczówna, 478

Pensję miesięczną

zapewniamy

energicznym osobom

Informacyj udziela T-wo Bankowe w Grodnie, ul. Hoovera 9. 772

Kucharka

do restauracji-kawiarni potrzebna. Oferty do „Dnia Pomorsk." Toruń pod 1143.

ZOBACZ „KIERMASZ"

Toruń, Szczytna, narożnik Szerokiej, tysiące artykułów za bezcen 8796

Abażury

E. Siwiec, Toruń

Żeglarska 31 953

Potrzebna

szyba do okna wystawowego, rozmiar 185 x 156. Oferty i cenę do „Dnia Bydgoskiego" w Bydgoszczy. 1149

Uwaga!!!

50 proc. zniżki!

na różne przeróbki oraz piękne modele kurtek i lisów w różnych kolorach i duży wybór poleca

Pracownia kuśnierska

Toruń, Nowy Rynek 11, I p

Piękny salon

kanadyjska brzoza, kolor wiśniowy — kryty surowym jedwabiem w komplecie, dywan, obrazy olejne oryginały, lampa-pająk bronz. firany i story, czarne pianino dobrej marki. Radjoaparat, **gabinet męski** z klubami, wszystko w bardzo dobrym stanie, okazyjnie na sprzedaż. Adres wskaże Administracja „Dnia Grudziądzkiego".

Lampy

Żyrandole

E. Siwiec, Toruń

Żeglarska 31 953

Na święta

mąkę po zniżonych cenach,

cukier funt 0,68

poleca nowopowstały chrześcijański „Skład Mąki", Toruń, ul. Szczytna 17.

Potrzebna

od zaraz

dziewczyna

do rozlewni piwa i fabryki lemonjad do wszelkich prac. Poszukiwaną jest taka osoba, która już w takich przedsiębiorstwach pracowała. 1150

Browar Kościerski

filja Kartuzy

ul. Zamkowa nr. 4.

Cykatę!!!

skórkę pomarańczową, jądra włoskie laskowe, figi, andruty, opłatki, łom czekoladowy, wanilja, migdały, sułtanki. Araczewski, Toruń, Chełmińska.

Radjo

E. Siwiec, Toruń

Żeglarska 31 953

Salonik

korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia przyjmuje „Dzień Pomorski" Toruń.

Pokój

do wynajęcia z utrzymaniem lub bez. Fortepian do dyspozycji. Zgłoszenia przyjmuje „Dzień Pom." Toruń pod lit. B.B.

Alleluja!

Pocztówki świąteczne

ładne, tanie i wielki wybór poleca

Wł. Kulerski

Grudziądz, Pańska 19. 916

KWIT ABONAMENTOWY.

Do

Urzędu Pocztowego w ______________________

Zamawiam niniejszem abonament *) na „DZIEŃ POMORSKI", „GAZETA MORSKA" „DZIEŃ GRUDZIĄDZKI", „DZIEŃ BYDGOSKI" „DZIEŃ TCZEWSKI", **na II. kwartał 1934 r.** i proszę należność — **zł. 8.67** pobrać przez listowego.

Imię i nazwisko ______________________

Miejscowość ______________ Poczta ______________

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty **zł. 8.67** tytułem prenumeraty *) „DZIEŃ POMORSKI" „GAZETA MORSKA" „DZIEŃ GRUDZIĄDZKI", „DZIEŃ BYDGOSKI". „DZIEŃ TCZEWSKI", **za II. kwartał 1934 r.** potwierdzam.

______________ dnia ______________

Nie[illegible]ne przekreślić.

KWIT ABONAMENTOWY.

Do

Urzędu Pocztowego w ______________________

Zamawiam niniejszem abonament *) na „DZIEŃ POMORSKI", „GAZETA MORSKA" „DZIEŃ GRUDZIĄDZKI", „DZIEŃ BYDGOSKI" „DZIEŃ TCZEWSKI". **na miesiąc kwiecień 1934 r.** i proszę należność — **zł 2.89** pobrać przez listowego

Imię i nazwisko ______________________

Miejscowość ______________ Poczta ______________

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty **zł. 2.89** tytułem prenumeraty *) „DZIEŃ POMORSKI", „GAZETA MORSKA", „DZIEŃ GRUDZIĄDZKI" „DZIEŃ BYDGOSKI", „DZIEŃ TCZEWSKI" **za miesiąc kwiecień 1934 r.** potwierdzam.

______________ dnia ______________

*) Niestosowne przekreślić.

Telegramy

Z ostatniej chwili

Bezczelna prowokacja OWP w obecności p. Prezydenta Rzplitej

Bomba z gazem łzawiącym na akademji w Teatrze Wielkim

Warszawa 20. 3. (tel. wł.) Wczoraj o godz. 11 w południe, w czasie akademji w Teatrze Wielkim, którą zaszczycili swą obecnością P. Prezydent Rzplitej z małżonką i p. Marszałkowa Piłsudska, członkowie b. OWP dopuścili się **bezczelnej prowokacji.** Mianowicie podczas zbiorowej recytacji przez uczenicę jednej ze szkół wiersza Lechonia „Piłsudski“ **rzucono bombę z gazem łzawiącym** co zmusiło pewną część publiczności do opuszczenia sali teatralnej.

Policja posiada już materjały, które pozwolą jej już wkrótce aresztować sprawców prowokacji, bezwątpienia członków b. OWP.

„Godni“ sprzymierzeńcy warszawskich endeków w Alzacji

Strasburg, 20. III. (PAT). Akademja na cześć Marszałka Piłsudskiego, zorganizowana w niedzielę *przez polskie towarzystwo robotnicze w Strasburgu,* zakłócona została *przykrym incydentem, który mógł mieć poważne następstwa.*

W czasie przemówienia konsula Lechowskiego *na salę usiłowała wtargnąć bojówka, złożona z komunistów alzackich,* wznosząc antypolskie okrzyki i bombardując okna gradem kamieni, przyczem wszystkie szyby zostały wybite.

Wobec całkowitego sterroryzowania znajdujących się na sali robotników oraz wobec grożącego niebezpieczeństwa ogólnej masakry, obecni na sali *urzędnicy konsulatu polskiego w liczbie kilkunastu rzucili się do obrony publiczności.* Przed bramą wejściową wywiązała się *bardzo ostra walka, trwająca blisko pół godziny,* w czasie której kilku urzędników zostało kontuzjowanych. Po odparciu kilkakrotnych ataków bojówki, *sytuacja została przez urzędniów konsulatu opanowana.*

Incydent zlikwidowała wezwana telefonicznie policja, aresztując kilku napastników. Zaznaczyć należy, że w tym samym czasie *druga grupa manifestantów usiłowała wybić szyby w gmachu konsulatu polskiego,* czemu jednak przeszkodzono.

Nie blok trzech państw a kodyfikacja więzów przyjaźni

Dollfuss i Goemboesz o konferencji rzymskiej

Paryż, 20. 3. (Pat). W wywiadzie z przedstawicielem **„Paris Soir“ Dollfuss zaprzeczył, jakoby podpisane w Rzymie protokóły polityczne oznaczały utworzenie** bloku trzech państw. Są one tylko pewnego rodzaju **kodyfikacją węzłów przyjaźni,** istniejących między **Włochami a Austrją, Włochami a Węgrami i Węgrami a Austrją.** Obowiązek porozumienia się istniał już przedtem i wynikał z traktatów przyjaźni z r. 1933 i 1934. **Protokół obecny nie przypomina paktu czterech,** gdyż jest tylko stwierdzeniem tego, co istniało. Pozatem protokół jest otwarty dla wszystkich państw.

Goemboesz oświadczył temuż przedstawicielowi dziennika, że **konferencja rzymska była pewnego rodzaju pierwszą próbą pozytywną rozwiązania jednej z kwestyj europejskich. Jest to krok naprzód na drodze postępu utrzymany w duchu pokoju.** Dlatego naród węgierski jest zadowolony, iż brał udział w rozmowach rzymskich. Ostatnio podpisano trzy protokóły, z których jeden dotyczył spraw politycznych, a dwa inne gospodarczych. Protokóły gospodarcze nie ograniczają się wyłącznie do trzech państw, lecz są otwarte dla wszystkich. **Porozumienie rzymskie nie jest wymierzone przeciwko nikomu.**

Za cenę stałego miejsca

Sowiety chcą wstąpić do Ligi Narodów?

Londyn, 20. 3. (Pat). Prasa angielska udziela dużo uwagi **zamierzonemu jakoby przystąpieniu Sowietów do Ligi Narodów.**

„Daily Herald“ twierdzi, że **rząd sowiecki może zgłosić swoje przystąpienie w ciągu najbliższych miesięcy** i że formalne przyjęcie nastąpiłoby w takim razie na zgromadzeniu wrześniowem. Dziennik twierdzi, że w tej sprawie odbywają się bardzo dyskretne rozmowy pomiędzy państwami. Dziennik twierdzi, że **Francja pragnęłaby rzekomo, aby Sowiety wstąpiły do Ligi Narodów, ale obawia się przeciwdziałania ze strony Foreign Office.** Pierwsza sugestja ma przeto rzekomo wyjść od **Mussoliniego.**

Zdaniem „Daily Herald“, **Litwinow gotów jest przystąpić do Ligi pod warunkiem otrzymania stałego miejsca w Radzie.**

Marka niemiecka chwieje się

Zniżka Berlina na giełdzie londyńskiej — Na innych giełdach spokój

Londyn 20. 3. (Pat). Ostatnie przemówienie dr. Schachta wywołało żywe echo w angielskich sferach handlowych i finansowych. W związku z tem przemówieniem, w którem **dr. Schacht dał wyraz trosce o los niemieckiego bilansu handlowego i bilansu dewizowego, wyrażone są obawy o los waluty niemieckiej.**

Już w sobotę w związku z niespodziewaną dalszą redukcją transferu **zniżkowały w Londynie papiery niemieckie.** W dniu wczorajszym **wystąpiła pozatem słabość waluty niemieckiej.** Zniżka ta jest zupełnie wyraźna. Dewizę na Berlin notowano dziś w Londynie przy otwarciu 12,83 i pół, w późniejszych godzinach 12,92. Jeżeli się uwzględni, że wszystkie inne waluty utrzymują się w Londynie mniej więcej na jednym poziomie, osłabienie marki niemieckiej zasługuje na uwagę.

Zaznaczyć należy że wczorajsze notowania dewizy na Berlin, bądź marki niemieckiej na wszystkich innych giełdach nie wykazują słabszej tendencji. W Warszawie naprzykład notowania te są bez zmian: dziś 210,60 tak jak w ubiegłą sobotę.

Cały miesiąc

trwać będzie proces o zamach na premjera Duca

Bukareszt 20. 3. (Pat). Przed trybunałem wojskowym rozpoczął się wczoraj **proces o spisek** i zamach na **premjera Duca.** Na ławie oskarżonych zasiadło 52 osoby. Świadków powołano około 600. Na wstępie rozprawy obrona postawiła wniosek o odroczenie procesu na 2 dni dla umożliwienia ponownego zbadania akt sprawy. Sąd wniosku tego nie uwzględnił. Wyroku należy się spodziewać **za miesiąc.**

Akt oskarżenia streszcza okoliczności zamachu oraz podaje **historyczny zarys organizacji „Gwardji Żelaznej“** ponoszącej odpowiedzialność za spowodowanie zabójstwa. Organizacja ta, rozwiązana poraz pierwszy w r. 1931 wznowiła swoją działalność o charakterze wyraźnie rewolucyjnym. Ponowne rozwiązanie organizacji nastąpiło w dniu 19 grudnia 1933 r. na kilkanaście dni przed zamachem na premjera Duca.

Akt oskarżenia opisuje następnie **okoliczności w jakich doszło do organizacji zamachu.** Jeden z członków organizacji, na którego padł los odmówił wykonania zbrodni, wówczas zabójstwa podjęli się trzej główni oskarżeni: **Constantinesco, Caranica i Belimace.** Po nieudałej próbie zamachu przed prezydjum rady ministrów w Bukareszcie **spiskowcy udali się do Sinaja.** Pozostałym oskarżonym zarzuca się udział w spisku. Pierwsze miejsce wśród nich zajmuje szef rozwiązanej organizacji **Corneliu Codreanu,** który zniknął w chwili rozwiązania żelaznej gwardji i został **aresztowany dopiero w dniu 15 marca** na 4 dni przed rozpoczęciem procesu. Następne miejsce w hierarchji spiskowców zajmuje **generał Cantecuseno, w którego domu przygotowywano spisek.**

Pozatem akt oskarżenia wymienia **księdza, który ukrywał „drużynę śmierci“. Trzy młode kobiety,** które pełniły funkcje kurjerek pomiędzy szefami organizacji i jej gałęziami prowincjonalnemi.

Rozpędzony samochód wyścigowy w tłumie widzów

Buenos Aires, 20. III. (PAT). Wczoraj w czasie wyścigów automobilowych o wielką nagrodę państwową wydarzyła się katastrofa. Mianowicie jeden z kierowców, usiłując minąć przebiegającego trasę widza, skręcił raptownie i wpadł w przyglądający się wyścigom tłum. *9 osób zginęło na miejscu, a kilkanaście odniosło ciężkie rany.*

Tajemniczy jacht chciał porwać Samuela Insulla

Jak uciekł z Aten amerykański miljoner-defraudant?

Nowy York, 20. III. (PAT). W prasie amerykańskiej w niedzielę ukazały się pogłoski, iż *Samuelowi Insullowi na pełnem morzu groziło niebezpieczeństwo porwania.* Za uciekającym chicagowskim miljonerem rzekomo podążał *tajemniczy jacht,* wynajęty przez szajkę bandytów amerykańskich. Prasa amerykańska podała również pogłoskę, iż *Samuel Insull zamierzał zbiec nie do Persji, lecz do Abisynji.*

Londyn, 20. III. (PAT). Jak donoszą angielskie źródła prasowe, Samuel Insul w ciągu swego 3-godzinnego postoju w Pireusie udzielił pewnych informacyj o swojej ucieczce. *Insul ufarbował sobie wąsy i włożył perukę.* Zmieniwszy się w ten sposób nie do poznania, opuścił dom, w którym mieszkał w Atenach i wsiadł do samochodu. Insul oświadczył, że oddalił się w tajemniczy sposób dlatego, ponieważ otrzymał *informacje o przybyciu do Aten agentów tajnej amerykańskiej policji w celu aresztowania go.* Przed odjazdem *Insul sporządził swój testament i zostawił go żonie.* Najprawdopodobniej *Insul uda się do Persji.*

Zniesienie klauzuli złotej

przy spłacie długów dolarowych należy się spodziewać w niedalekiej przyszłości

(o) Warszawa, 20. 3. (Tel. wł.). W Ministerstwie Skarbu rozpatrywany jest obecnie projekt **unormowania spłaty długów dolarowych.**

W związku z tem rozeszła się **sensacyjna pogłoska, jakoby projektowany dekret miał znieść klauzulę złotą przy spłacie długów dolarowych.**

Jak się dowiaduje nasz korespondent warszawski, pogłoska ta nie jest pozbawiona podstaw, jednak **jeśli chodzi o t. zw. pożyczkę stabilizacyjną i zobowiązania Towarzystw Asekuracyjnych, to klauzula złota nie zostanie tu cofnięta.**

Górnicy śląscy

domagają się ingerencji rządu w sprawy gospodarcze

Katowice, 20. III. (PAT). Wczoraj odbył się w Katowicach *zjazd Związku Górników Z. Z. Z. z całej Polski.* W zjeździe wziął udział prezes Z. Z. Z. *Jędrzej Moraczewski,* wielu posłów N. Ch. Z. P. i kilkuset delegatów. Zjazd zagaił poseł *Fesser,* który powitał obecnych.

Po wyborze prezydjum z prezesem Moraczewskim na czele programową mowę wygłosił wojewoda *Grażyński,* któremu zgotowano wielką owację.

Następnie zarząd złożył sprawozdanie z działalności Związku, poczem *dokonano wyborów nowego zarządu z posłem Fesserem i Kapuścińskim na czele,* uchwalono szereg rezolucyj, dotyczących spraw zawodowych górniczych oraz *domagających się większej ingerencji rządu w sprawy gospodarcze.*

Na zakończenie zjazd uchwalił wysłać depesze hołdownicze do Prezydenta R. P., Marszałka Piłsudskiego i premjera Jędrzejewicza.

900 majątków ziemskich

wystawia na licytacje T-wo Kredytowe Ziemskie

(o) *Warszawa*, 20. III. (T. wł.) Towarzystwo Kredytowe Ziemskie w Warszawie w terminie wiosennym wystawi na licytację około 900 majątków ziemskich, które nie wywiązują się ze swych zobowiązań płatniczych.

Mistrzostwa zapaśnicze Polski

Łódź, 20. III. (PAT). W niedzielę w nocy *zakończone zostały w Łodzi zawody zapaśnicze o mistrzostwo Polski.* Zawody zgromadziły 140 zapaśników z całej Polski. Tytuły mistrzów polskich zdobyli w wadze koguciej *Mianowski,* drugi *Stefan* ze Śląska, trzeci *Piec* ze Śląska. W wadze piórkowej *Pyć* z Warszawy, w wadze lekkiej *Ślązak* z Warszawy, w wadze półśredniej *Rejniak* z Warszawy, w wadze średniej *Książkiewicz,* w wadze półciężkiej *Gwóźdź* i w wadze ciężkiej *Puciata.*

W obozie rozbitków z „Czeluskina“ bez zmian

Zaginiony lotnik Lapidiewskij odnalazł się

Moskwa, 20. III. (PAT). Wczoraj wieczorem ponownie nawiązano przerwaną od dwóch dni *łączność radjową z prof. Szmidtem,* który donosi, że w obozie rozbitków wszystko jest w porządku.

Zaginiony od 4 dni *lotnik Lapidiewskij na samolocie Ant 4 został odnaleziony.* Wylądował on przymusowo z powodu uszkodzenia motoru w odległości 6 mil na południowy wschód od wyspy Koliuczyno. Samolot jest uszkodzony. Załoga ocalała, Lapidiewskij wraz z prezesem lokalnej komisji ratunkowej Pietrowem, który go poszukiwał, *przybył na przylądek Wankarem.* Dziś Lapidiewskij wraz ze znajdującym się na przylądku Wankarem lotnikiem Kukanowem, wyjeżdża na miejsce przymusowego lądowania w celu wyjaśnienia możliwości naprawy samolotu na miejscu.

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-łamowej . . 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . . 1,00 zł
na drugiej i trzeciej stronie 0.80 zł — w tekście . . . . . . 0.50 zł
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki
W Gdańsku za wiersz m/m na stronie 7-łamowej . . . . . 15 fen.
" " " " " " 4-łamowej . . . . . . 50 fen.
Drobne za słowo 5 fen. — tytułowe . . . . 10 fen.
Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: Witold Mężnicki, Toruń, ul. Moniuszki 25. m. 1.
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Red. odpow. na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12.
Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostański, Gdynia, Szkolna.
Red. odpow. na Grudziądz: Wacław Gańcza, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9)
Redaktor odpowiedzialny „Dnia Kujawskiego“ Stanisław Nikiel Inowrocław, ul. Solankowa 4.
Redaktor odpowiedz. za Tczew: Jerzy Kruszewski, Tczew, Kościuszki 1.
Redaktor odpow. za Kościerzynę: Józef Tkaczyk, Kościerzyna, Wilsona 33.
Za ogłoszenia odpowiada administracja.
Wydawnictwo: „Dzień Pomorski“, „Gazeta Gdańska“ „Gazeta Morska“, „Gazeta Mogileńska“, „Dzień Bydgoski“, „Dzień Grudziądzki“, „Dzień Kujawski“, „Dzień Kaszubski“
Nakładem i czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.

Abonament miesięczny wynosi:
w ekspedycji miejscowych agencyj . . . . 2.50 zł
z odnoszeniem do domu . . . . 2.80 zł
przez pocztę z odnoszeniem . . . . 2.89 zł
pod opaską . . . . 4.50 zł
w Gdańsku przez pocztę . . 2,32 gd przez gońca . . . . . . 2.00 gd
z odbieraniem w administracji wprost gd 1.75, zagranicą . . 4.— gd
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.